

8 vel remanebant apud venientes ab intestato, * in quo respondit Bald. in l. hereditas C. de iis qui. ut ind. quod apud venientes ab intestato, & tunc legata in testamento relicto per eos sunt solvenda secundum Paul. in l. eam quam C. de fideicom. & ibi Jaf. & Dec. conf. 288. num. 41. per text. in Authen. de her. & ful. §. si vero expressim, quod dubium esse testatur glof. Dicendo l. fin. tit. 15. part. 4. quod intelligerem quoties filius ille erat incapax hereditatis paternae absque legitimatione, etiam si ei deferretur ex patris testamento, secus vero si ex testamento esset capax talis hereditatis, ut pote quia erat naturalis & pater nullos legitimos & naturales descendentes habeat, ut in proposita questione loquimur, tunc enim quamvis legitimitio deficeret, non corruebat institutio, sed valeret potius, quia tanquam filius naturalis potuit institui haeres à patre deficientibus legitimis & naturalibus descendentes, praesertim si in testamento adesset clausula codicillaris, & post haec sic vidi sentire Acoftam, in l. Gallus, §. & quid si tantum 2. part. n. 166. cum sequentibus. Secunda est questio satis à Doctoribus alterata, & in practica vidi alterari, num per monachismum spurius efficiatur legitimus, & si talis efficiatur an succedat patri vel agnatis & cognatis, & plures DD. tenebant quod sic, prout fuit decif. in Authen. ingressi. col. 1. C. de sacros. eccles. & Felin. c. deputati. n. 3. de iud. & Rojas & plures relati ab eo. in tract. de success. ab int. cap. 23. n. 109. & Minchaca de successio. creat. lib. 1. §. 10. n. 483. ubi inquit per monachismum patrem efficiet, qui per legitimum subsequens matrimonium legitimitur, inquit tamen ibi Minchaca, quod non concurrit cum filiis legitimis & naturalibus ex lege nostra 12. Tauri, & sic ipse ibi voluit tenere quod eis deficientibus succederet patri quantumvis esset ante monachismum incapax succedendi ei, & idem voluit Rojas, ubi supra, dum sub tract. de successio. ab int. & ampliando regulam de legitimatis à principe, dictam ampliationem ponit de monachismo, & voluit expressius Tiraq. de privilegiis causa pia, privilegio 29. & Alexan. consil. 121. vol. 2. col. fin. in fine. ubi Natta, in additio. allegando Dec. in dict. Authen. ingressi. id intelligit verum, dummodo secuta fuerit professio, non vero aliis, prout & tenuit Felin. in dict. cum parati. & Callaneus, in consil. Burz. Rub. 1. §. 5. n. 105. fol. 53. & Sylvest. verbo Relig. 6. n. 1. fundanturque ii, quod ingressa religionis * omnis macula tollitur, ut in Auth. de mon. in prin. & sic ingratitudo tollitur per ingressum religionis, secundum Alexan. in l. 1. ff. solut. mat. & alios plures relatos per Covar. in cap. Raimundus, in prin. n. 20. de testam. & per Minchac. de successio. creat. lib. 1. §. 10. sub l. quoniam in prioribus n. 612. ubi hanc de ingratitudine magis communem dicit, sive ingratitudo respiciat personam ipsius ingrati sive patris sui, licet si respiciat personam patris, non aboleri per monachismum, veriozem dicat Ripa. in l. fin. quest. 67. n. 226. C. de revo. don. & verillimam dicat Minchaca, ubi supra & secundum juris communis rationes esse testatur Costa. l. Gallus §. & quid si tantum 3. part. n. 198. ff. de lib. & post. ubi à n. 195. incepte, & n. 200. in facto questionem annectit, item & per poenitentiam filia luxuriosa evitat exheredationem & secundum dictos & glof. Desheredat. in l. 5. tit. 7. part. 6. ubi verum dicit si in poenitentia per-

severaverit, de quo & per Acoftam ubi supra, n. 188. cum sex sequentibus. Secundo fundatur dicti Doctores ex quodam dicto Guillel. de Cugno, relato per Bald. in l. 1. col. pen. C. de sacros. eccles. in lect. 1. dicentem, quod si pater spurio filio reliquit centum, si ingrediatur monasterium, debentur, quia sicut per oblationem curiae fit legitimus, ita per oblationem & religionis ut inquit Tiraq. dict. privileg. 29. contrariam tamen opinionem, imo quod monachismus non sit potens ad efficiendum incapax successioni capax ad eam, tenebant Suarez allegatio. 25. & glof. l. 12. tit. 6. part. 1. & Minchaca de success. propag. lib. 1. tit. qui ex testa. cap. non. pos. §. 2. n. 56. cum quatuor sequentibus, ubi alios allegant idem tenentes: Ego tamen salva aliorum pace crederem concedari posse has opiniones, ut prima loquatur quoad succedendum ex testamento, secunda quoad succedendum ab intestato, ex eo, quod dictum Guillel. de Cugno, quoad successione ab intestato non loquitur, neque procedit, prout patet ex Tiraq. ubi supra tum etiam quia argumentum de oblatione Curiae non usquequaque procedit, quibus & aliis contra dictam doctrinam Guillelmi, tenuit Minchaca, de success. propag. tit. qui ex testa. capere non pos. lib. 1. §. 2. n. 56. cum quatuor sequentibus, & ridiculum inquit esse contrarium, tum etiam quia macula omnis per ingressum religionis purgatur, quoad spiritualia * non vero quoad temporalia, secundum Felin. in d. c. cum deputati. numero 2. Item dato quod absque veri praedictio illa similitudo oblationis Curiae esset vera id esset quoad succedendum patri, non vero aliis agnatis & cognatis, prout regulare est in oblatione Curiae, secundum textum in Authen. quib. mod. nat. efficit. sui §. filium vero & l. 7. tit. 15. part. 4. notat Maria. Socinus, consilio 142. n. 33. volumine 1. neque obfaretur huic secundae opinioni illud quod inquit Tiraq. ubi supra, quod quum non capiat monachus hereditatem hanc, sed monasterium, quod est capax, nimirum si per ingressum religionis acquiratur illud quod aliis monachus acquiri non poterat, nam ad hoc responderetur, quod secundum opinionem legitimarum, quae in foro Caesaris servabitur non defertat ipso * jure hereditas monasterio sed prius monacho & per illum monasterio, & sic inquit Bartolus, in Authen. si quis mulier. n. 5. C. de sacros. eccles. & communiter tenent inquit Minchaca de success. creat. §. 10. n. 13. & Rolan. Valle, in tract. de invent. quest. 12. num. 19. per Craff. recept. sent. §. hereditas. q. 6. quod monasterium non succedit jure hereditario pro monacho, sed jure custodiam acquisitionis naturalis, & sic mirum non est si non legitimitur monachus per monachismum ut succedere possit ab intestato patri monachi spurii & sic in effectu tenuit gl. in l. 12. tit. 6. p. 1. & sic etiam intellexit dict. Guillel. Suar. d. alleg. 25. per totam, qui melius quam alius in hoc loquitur & inquit rem dubiam & concordiam componendam, sed quod haec secunda opinio est sustentabilior & verior. Et dum legem hanc commentatem in iis verbis devenit fama illius immortalis & famosae victoriae belli Navalis contra Ottoman potentissimum exercitum in mari Adriatico habitae anno 1571. per invictissimum illum & memoria dignum D. Joannem ab Austria Catholicum

tholici nostri Philippi secundi Hispaniarum Regis fratrem naturalem sub Pontificatu sanctissimi patris Pii V. & universo orbi maximum attulit gaudium dicta victoria, velique Deus ut omnia sint Philippo Regi ac domino nostro in melius successura, de qua & meminit Simon Petrus in tract. de interpreta. ult. volumine lib. 3. interpretatio. 1. dubitatio. 3. solut. 2. num. fin. folio 11. quo quidem tempore & ipse opus illud scribebat ubi dicit.

Ibi, Para heredar, An legitimatus de jure civili succedat patri ex testamento & cum instituenti, tradit Julius Clarus, libro 3. sentent. §. testamentum questione. 31. versiculo, scias tamen, & jure Partiarum aderat l. fin. titulo 15. part. 4. quae omnia per legem nostram sunt jam determinata. Et an si praeriretur legitimatus & posset dicere testamentum nullum, tradebat idem Clarus in eo verbo testamentum questione 84. Et an princeps possit illegitimum legitumare & ut succedat in majoratu, vide Pelaez, de majoratibus 2. parte. questione 1. numero 9. & tunc an possit succedere in bonis sitis extra territorium legitimatis, ibi per eum & numero 10. vertit in dubium, si habens filium naturalem vult contrahere cum matre ut legitimum eum & succedat in majoria, alter autem sperans succedere per obitum illius patris transportavit ipsam matrem illius filii naturalis legitumandi per matrimonium, & sic legitimitio cessavit, quod remedium dabitur contra hanc fraudem * & hoc dubium tetigit gl. se casa con ella, in fine in l. 1. tit. 3. p. 4. relatus per Pelaez, ubi supra. & n. 11. tractat ipse Pelaez, an natus ex matrimonio clandestino excludatur & à majoratus successione.

Ibi, Despuer su padre, o madre, ex iis cessat jam doctrina Bal. & aliorum relatorum per Telli. l. 3. Tau 2. p. n. 9. in prin. dicentium, quod si in vita patris filius bastardus legitumaretur, quod succedat in simul mortuo patri cum filiis legitimis & naturalibus, & probatur in l. fin. tit. 15. p. 4. quod & tamen jam ex l. nostra cessare vides, cum ex iis verbis colligatur legitimacionem fuisse factam in vita patris, & nihilominus cum filiis legitimis & naturalibus inquit text. noster non succedere talem legitumatum, & nimirum, nam naturalis filius non potest in praedictum legitumatum & legitimati eisdem stantibus, ex Juribus relatis per Mol. de Primog. lib. 3. c. 2. n. 2. & 3. ubi id ex jure divino inquit procedere, & idem ibidem quoad majoriam esse dicit, quamvis talis legitumatus per rescriptum principis sit natu major: nisi id princeps declaravit, ut infra gl. conlos, in prin. reperio tamen quod contrarium, imo quod legitumatus natu major praefertur legitime nato minori, receptorem & veriozem testatur Mench. relatus & secutus per Craff. recept. sent. tit. de success. ab int. q. 19. n. 8. quod contra legem nostram videtur. Imo & plus est quod & si filii alii legitimi & naturales nascantur post legitimacionem impetratam & concessam, adhuc legitumatus hic non succedit & cum legitimis & naturalibus ex text. nostro quantumvis de jure civili aliud esset, ut licet videre ex Villal. in Ara. com. opi. littera L. n. 108. ubi legem nostram ad hoc considerat. Imò & alii fortius probat noster text. scilicet quod filii legitimi per subsequens matrimonium excludunt legitumatum à principe antequam

mattimonium contraheretur, prout expressis verbis probat lex nostra qua in hoc singularis est, tanta est enim vis matrimonii ut id efficere possit.

Ibi, par su siguiente matrimonio, tanta est enim vis matrimonii, ut qui antea sunt geniti post contractum matrimonium legitimi habeantur ut in c. tanta, qui fil. sint. leg. l. 1. tit. 13. p. 4. ubi gl. aliquas quaest. in proposito disserit & per Ant. Gabri. in suis communibus opi. tit. de legit. per totum, & sic legitimati per subsequens matrimonium & excludunt substitutum ut per Boer. decif. 159. n. 20. & Gutier. in §. sui n. 182. Inst. de her. qual. communis secundum Gabrielem ubi supra conclus. 1. n. 31. ubi idem esse ait in legitimatis per rescriptum principis, prout ibi communiozem esse testatur. opinionem, de qua in 1. gl. hujus legis me remisit ad Mol. & Pela. licet debeat talis legitimitio per subsequens matrimonium fieri cum consensu ipsorum filiorum, si majores infantia sint, secundum Boer. decif. 160. per totam, nisi in casibus ibi per eum positus, cujus contrarium & melius tenuit gl. magna. col. fin. in l. 1. tit. 13. part. 4. sed si legitimitio fieret à principe, tunc legitimati consensus requiritur ut per eundem glossat. l. 4. verbo, E si caben tit. 15. par. 4. & ibi inquit sufficere ratihabitionem, etiam si fiat post mortem patris & gl. 2. l. 9. tit. 18. p. 4. & Acoftam in l. Gallus §. & quid si tantum 2. p. num. 107. & seq. ff. de lib. & post. Et an legitimitio per subsequens matrimonium extendatur etiam in statutis, tradit idem Boeri. decif. 159. num. 5. Sed num legitimati per subsequens matrimonium succedant cum alterius matrimonii legitimis & naturalibus & communis est quod sic, secundum Anton. Gomez in l. 9. Tauri num. 67. & 68. & sic etiam meliorari poterunt, quod secus in legitimatis à principe, ut per Gutier. in repeti. §. sui n. 183. Inst. de hered. qua. & diff. legitimi enim per subsequens matrimonium legitimi sunt, secundum text. in l. 1. tit. 13. part. 4. & ibi glof. legitimos. Et an primogenitus legitimatus per subsequens matrimonium praefertur secundo de legitimo matrimonio nato priusquam primus legitumaretur per subsequens matrimonium & dicendum est non praefertur, cum Tancredo Brixien. & Jo. An. & aliis relatis per Mol. de Primog. lig. 3. c. 1. n. 7. ubi hanc communem & tenendam in judicando & consulendo testatur, & veriozem & communiozem testatur Gutier. in d. §. sui n. 192. cum seq. & novissime Doctor Spino in suo Speculo testam. gl. 15. prin. num. 126. & Ant. Gom. l. 9. Tauri. n. 64. ubi à num. 63. usque ad 66. id examinat per jura & rationes, & gl. magna. col. pen. in fin. l. 1. tit. 13. p. 4. etiam si aliud velint Covar. in 4. 2. part. c. 8. §. 2. num. 28. & Mencha. relati per Mol. ubi supra. & novissime post haec vidi late tractantem Matucazo hic gl. 3. num. 7. cum seq. ubi respondet argumentis contrariae opinionis. Sed quid si aliquis ex concubina procreavit sibi filium, qui quidem filius decessit superstitibus ex se filiis legitimis & naturalibus, deinde avus istorum filiorum legitumorum & naturalium contraxit matrimonium cum concubina illa, an nepotes intelligantur legitimati ut avo succedere possint etiam ab intestato, tetigit Jaf. in l. si iis qui pro empore, & ibi ejus addit. mem. 121. ff. de usucap. & additio ejus afferit communem esse

quod non legitimatur filii patre eorum mortuo, secus si eo vivo, utpote quia deficit extremum à quo debet incipere legitimatio, ut & per Guill. Bal. & Ang. in l. benign. ff. de legibus. Paul. in l. 1. §. ceterum ff. de acq. pos. communis secundum Alcia. de prajump. in principio prajumptionum n. fin. & in lib. 3. Paradoxorum c. 16. in fin. & secundum Orof. in d. l. benign. n. 4. ff. de leg. licet contrarium teneat Soc. in l. Gal. §. si ejus ff. de lib. & post. & Cast. hic, gl. seguente vers. sed quando sequitur primam.

26 Ibi, El tal legitimado, Sed an adoptivus succedat cum legitimo & naturali saltem in quarta quartæ & partis quam habiturus erat ab intestato non stantibus liberis, dic quod non per text. nostrum, quem ad hoc considerat Villalobos in Erario com. opi. littera F. n. 155.

Ibi, No pueda suceder, quod secus esse videbatur de jure civili ex communi asserta per Jas. Soc. & Alc. in rub. ff. de lib. & post. & ex eod. Jas. in in Rubr. C. de post. her. inst. secundum quos quoad rumpendum patris testamentum æquantur legitime natis à jure civili, secundum communem illam, licet non sic, jure nostro regio, secundum Minch. Tom. 1. de success. §. 10. n. 365. & sic cessat ff. l. fin. tit. 15. p. 4. cum legitimis & naturalibus legitimatis à principe succedere disponens, ut ibi advertit gl. Si los ovierre, & sic etiam esse de jure civili asserbat Capit. decis. Neap. 194. n. 3. & Rojas de success. ab intest. c. 23. num. 34. cum seq. aliquib. Et sic superflua est jam clausula solita apponi in legitimatione, sine præjudicio venientium ab intestato, prout antea requirebatur apponi, ex Alex. relato per Capit. eundem, in decis. 22. n. fin. ubi quid operabatur ista clausula tractat, de quo & per Villal. ubi sup. littera L. n. 104. & 105. Et an venientium ab intestato legiti-

27 matio & debeat facere mentionem, per Boer. decis. 222. n. 2. ubi decis. 240. tractat, quando fiat legitimatio stantibus liberis legitimis, & quid si princeps legitimacionem concedens velit ut cum legitimis & naturalibus concurrat, vide gloss. in d. l. fin. titulo 15. part. 4. verbo, si los ovierren.

Ibi, Con los tales hijos o descendientes legitimis, natis post legitimacionem intellige, prout nostra lex loquitur, ibi. T despues su padre, quasi secus si ante legitimacionem essent nati, & de eis fuisset facta mentio in legitimatione, tunc enim succedent sic legitimati cum ipsis legitimis & naturalibus tunc stantibus & natis cum legitimo facta fuit, quasi in hoc casu non sit correctæ dispositio, l. si. tit. 15. par. 4. sic disponens, ut ibi advertit Glossator, in gloss. 2. ubi hoc intelligit, dum tamen legitimatio fuerit facta vivente patre, seu de ejus voluntate, quia tunc tenet & legitimatio etiam non citatis fratribus, ut communem testatur gloss. & si. eaben. l. 4. tit. 15. p. 4. & idem dicit esse si legitimaretur post mortem patris antequam fratres legitimi & naturales adirent hæreditatem cum possit princeps eis præjudicare, cum clausula non obstantibus, ante aditionem, standum est enim principis voluntati volentis legitimis & naturalibus præjudicare & cavere tamen ab hoc princeps debet, ut ibi consultit Glossator, & melius Acofta in §. & quid si tantum 2. parte. n. 103. & sic in legitimacionibus solet apponi clausula, salvo jure legitimorum, secundum illam gloss. d. l. fin. &

28 timatio & debeat facere mentionem, per Boer. decis. 222. n. 2. ubi decis. 240. tractat, quando fiat legitimatio stantibus liberis legitimis, & quid si princeps legitimacionem concedens velit ut cum legitimis & naturalibus concurrat, vide gloss. in d. l. fin. titulo 15. part. 4. verbo, si los ovierren.

Ibi, Con los tales hijos o descendientes legitimis, natis post legitimacionem intellige, prout nostra lex loquitur, ibi. T despues su padre, quasi secus si ante legitimacionem essent nati, & de eis fuisset facta mentio in legitimatione, tunc enim succedent sic legitimati cum ipsis legitimis & naturalibus tunc stantibus & natis cum legitimo facta fuit, quasi in hoc casu non sit correctæ dispositio, l. si. tit. 15. par. 4. sic disponens, ut ibi advertit Glossator, in gloss. 2. ubi hoc intelligit, dum tamen legitimatio fuerit facta vivente patre, seu de ejus voluntate, quia tunc tenet & legitimatio etiam non citatis fratribus, ut communem testatur gloss. & si. eaben. l. 4. tit. 15. p. 4. & idem dicit esse si legitimaretur post mortem patris antequam fratres legitimi & naturales adirent hæreditatem cum possit princeps eis præjudicare, cum clausula non obstantibus, ante aditionem, standum est enim principis voluntati volentis legitimis & naturalibus præjudicare & cavere tamen ab hoc princeps debet, ut ibi consultit Glossator, & melius Acofta in §. & quid si tantum 2. parte. n. 103. & sic in legitimacionibus solet apponi clausula, salvo jure legitimorum, secundum illam gloss. d. l. fin. &

29 fuit, quasi in hoc casu non sit correctæ dispositio, l. si. tit. 15. par. 4. sic disponens, ut ibi advertit Glossator, in gloss. 2. ubi hoc intelligit, dum tamen legitimatio fuerit facta vivente patre, seu de ejus voluntate, quia tunc tenet & legitimatio etiam non citatis fratribus, ut communem testatur gloss. & si. eaben. l. 4. tit. 15. p. 4. & idem dicit esse si legitimaretur post mortem patris antequam fratres legitimi & naturales adirent hæreditatem cum possit princeps eis præjudicare, cum clausula non obstantibus, ante aditionem, standum est enim principis voluntati volentis legitimis & naturalibus præjudicare & cavere tamen ab hoc princeps debet, ut ibi consultit Glossator, & melius Acofta in §. & quid si tantum 2. parte. n. 103. & sic in legitimacionibus solet apponi clausula, salvo jure legitimorum, secundum illam gloss. d. l. fin. &

30 ejus voluntate, quia tunc tenet & legitimatio etiam non citatis fratribus, ut communem testatur gloss. & si. eaben. l. 4. tit. 15. p. 4. & idem dicit esse si legitimaretur post mortem patris antequam fratres legitimi & naturales adirent hæreditatem cum possit princeps eis præjudicare, cum clausula non obstantibus, ante aditionem, standum est enim principis voluntati volentis legitimis & naturalibus præjudicare & cavere tamen ab hoc princeps debet, ut ibi consultit Glossator, & melius Acofta in §. & quid si tantum 2. parte. n. 103. & sic in legitimacionibus solet apponi clausula, salvo jure legitimorum, secundum illam gloss. d. l. fin. &

31 Ibi, Con los tales hijos o descendientes legitimis, natis post legitimacionem intellige, prout nostra lex loquitur, ibi. T despues su padre, quasi secus si ante legitimacionem essent nati, & de eis fuisset facta mentio in legitimatione, tunc enim succedent sic legitimati cum ipsis legitimis & naturalibus tunc stantibus & natis cum legitimo facta fuit, quasi in hoc casu non sit correctæ dispositio, l. si. tit. 15. par. 4. sic disponens, ut ibi advertit Glossator, in gloss. 2. ubi hoc intelligit, dum tamen legitimatio fuerit facta vivente patre, seu de ejus voluntate, quia tunc tenet & legitimatio etiam non citatis fratribus, ut communem testatur gloss. & si. eaben. l. 4. tit. 15. p. 4. & idem dicit esse si legitimaretur post mortem patris antequam fratres legitimi & naturales adirent hæreditatem cum possit princeps eis præjudicare, cum clausula non obstantibus, ante aditionem, standum est enim principis voluntati volentis legitimis & naturalibus præjudicare & cavere tamen ab hoc princeps debet, ut ibi consultit Glossator, & melius Acofta in §. & quid si tantum 2. parte. n. 103. & sic in legitimacionibus solet apponi clausula, salvo jure legitimorum, secundum illam gloss. d. l. fin. &

nova hæc ejus confideratio est ad l. nostram, de qua quaestione diversa erant sententiae ut advertit Craff. recep. sent. tit. de success. ab int. q. 19. n. 10. & 11. & rationem decidendi ad legem nostram & ad hanc considerationem ex ea elicita assignavit, hic Castillo, in gl. No pueda, vers. quæ quæ fuit ratio dubitandi. n. 34. nam cum legitimatio habeat effectum à tempore legitimacionis, videbatur legem nostram procedere non posse, verumtamen quia neque pater petens legitimacionem, neque princeps eam concedens videntur ad incogitata respexisse, nimirum si filius post legitimacionem natis non præjudicat legitimatio hæc. Imo & natis tempore legitimacionis non præjudicaret, quia in præjudicium tertii non vult princeps aliquid disponere in dubio, ut diximus in tit. de las prajisiones l. 1. & 2. & 3. supra lib. 4. & sic impetrans legitimacionem legitimis existentibus debet facere de eis mentionem ut eis præjudicat legitimatio, & quæ quidem legitimatio solum fit legitima prole deficiente, non vero ea existente, ut per gl. efi eaben. l. 4. tit. 15. p. 4. & receptissimam testatur opinionem Acofta, in §. & quid si tantum 2. p. n. 112. ubi & an citatio requiratur declarat, & Moli. de Primog. lib. 3. c. 2. n. 2. & 3. ex jure divino id fundans & Matien. hic gl. 1. n. 5. & gl. 2. n. 2. & per consequens idem dicit potest legem nostram disposuisse etiam si extarent filii legitimi & naturales tempore legitimacionis, sicut si post eam nascerentur, nam in utroque casu consensum est principem noluisse ipsis legitimis & naturalibus præjudicare nisi id exprimat, & constet velle, nam ut dixi in gl. T despues, supra eo. non potest filius legitimari in præjudicium legitimorum, & ideo consideratio dicta dicti Glossatoris ad l. nostram, secundum hoc est intelligenda, & lex illa si etiam declaranda, ut procedat, cum princeps id vult; ut legitimis præjudicat legitimatio, & hæc de causa etiam non apponatur illa clausula, sine præjudicio legitimorum, intelligendum est noluisse eis præjudicare, sive extant tunc, sive post nascantur, nisi aliud exprimat, verumtamen ut omnis dubitatio tollatur, cautius est eam apponere, ne dicat patrem petentem legitimacionem & principem eam concedentem voluisse eis præjudicare, cum scirent legitimis & naturalibus tunc adesse, quæ quidem scientia mihi ad hoc non sufficiens videtur, verumtamen ad evitandas lites iustas aut iniustas illa clausula est apponenda, cum princeps expresse, & ex certa scientia aliud non vult, ex dictis per gl. 1. d. l. 9. tit. 15. p. 4. & hoc est quod meo videri voluit illa gl. d. l. si. aliter enim male loqueretur, neque lex nostra est intelligenda, prout illa gl. voluit eam intelligere, nam lex nostra non vult casus & dispositionem suam limitative condere, sed potius vult in casu fortiori & difficiliore disponere, scilicet quod licet de jure alias ex l. si te parens, C. de suis & leg. her. plures relati per Mat. hic gl. 2. n. 3. teneant, quod legitimatus ad succedendum in bonis patris, succederet cum legitimis postea natis, per legem nostram id non procedat in approbationem opinionem per Matienço, ubi sup. relata: & hæc est veritas, nisi princeps aliud voluerit secundum Matien. ibi. n. 4. Sed an jam quod isti rescripto principis legitimari non concurrant ad bona parentum ante avorum cum legitimis & naturalibus, neque eos excludant

cludant, an saltem legitimis & naturalibus filiis deficientibus excludent venientes ab intestato & si legitimatio hæc facta fuit post mortem patris, & in hoc Bal. in l. cum ignorancia col. ff. vers. & ista verba. C. de jur. & fac. ig. determinat, quod si legitimatio fiat ante aditam hæreditatem à venientibus ab intestato, ad legitimatum successio pertinet, si vero post aditam ad ipsos hæredes ab intestato, qui jam adierant, cujus opinionem communem testatur Menes. in ea l. cum ignor. n. ff. ubi allegat Paul. dicentem idem esse si legitimatio fiat adita hæreditate à legitimis, nondum tamen adeptæ possessione rerum hæreditariarum, & sic intelliges & declarabis tex. in l. 6. & in l. si. tit. 15. p. 4. quibus manifeste probatur, quod si pater filios legitimis non haberet, succederet legitimatus in bonis suis, rejectis legitimis hæredibus ab intestato, qui non erant filii neque descendentes, nam id verum est & procedit si legitimatio sit facta apte aditam hæreditatem & adeptam possessionem, & illam Bal. doctrinam communem etiam dicit Gutier. in d. §. sui n. 194. ubi n. 195. eam intelligit procedere, quando in legitimatione fuit facta mentio de jure illorum ad quos pertinet hæreditas, aliis enim si simpliciter facta fuit legitimatio, non potest legitimatus auferre dictam hæreditatem dictis venientibus ab intestato, cum legitimatio tunc subreptitia esset, prout in expresso, ita tenet Paul. in l. Gallus §. & quid si tantum n. 19. ff. de lib. & post. quem pro dicta communi Jas. ibi. n. 121. allegavit, hanc tamen suam declarationem nostri Gutier. ego admitterem & veram judicarem quoties ij venientes ab intestato essent de ascendentibus, in quibus difficilius redderetur princeps ad legitimandum, ut de eis mentio esset habenda, retenta opinione Acoftæ ubi sup. licet & in ascendentibus contra teneat Matien. hic gl. 1. n. 17. ex jure nostro regio, & fortassis verius ex communi asserta per Craff. recep. sent. tit. de success. ab intes. q. 19. num. 9. & 11. licet vero in aliis agnatis de quibus nulla est necessaria mentio in legitimatione, prout crebriorem sic tenens contra Paul. & alios testatur Acoft. in d. §. & quid si tantum 2. p. nu. 148. & 158. ubi à n. 145. inccipit, & sic quoad hos agnatos de quibus mentio non est habenda, illa communis Bal. distinctio jam relata, tenenda erit & sequenda rejecta d. declaratione D. nostri Gutier. Sed dubito nunc an ista decisio Bal. procedere possit in hac facti contingetia; ponamus enim quod facta legitimatio post mortem patris, succedit quod quidam frater istius patris moritur ab intestato absque liberis descendentes & ascendentes, num iste filius legitimatus representando propriam patris personam succedet in simul cum patris suis fratribus & istius defuncti secundum Bald. distinctionem de qua supra, scilicet si legitimatio illa fuit adepta ante hæreditatem, & videtur quod sic, quia legitimatus hic nihil differt à legitimis sive quoad successiones, sive quoad honores, ut patet ex verbis nostri text. ibi, Ansi en succeder, & ibi, en ninguna cosa difieran de los hijos nacidos de legitimo matrimonio: Sed si esset de legitimo matrimonio ex l. 8. Tauri, que est 5. nostri tituli, admittitur ad dictam successione patrii primi cum patris suis per representationem, ergo & idem poterit legitimatus ante aditam hæreditatem ex dicta Baldi doctrina: quæ est optima

34 d. l. fin. titulo 15. part. 4. verbo, si los ovierren.

ampliatio ad d. l. 8. Tauri, & declaratio ad verbâ finalia nostri text. ut demum admittantur legitimati ad successione agnatorum quoties legitimatio est adepta ante aditam hæreditatem per agnatos, & vera est & tenenda, quia lex nostra non excludit hanc declarationem, & secundum juris dispositionem est declaranda, ne si adita est hæreditas vel adepta ejus possessio per agnatos, juri suo quaestio præjudicetur, contra omnes regulas juris, & sic intelliges dicta per Matienço hic gl. 7. n. pen. dicentem agnatis succedere legitimatos per principis rescriptum, ut id verum, si hæreditas non est adita vel possessio adepta per agnatos ante legitimacionem secus vero aliis. Ulterior lex nostra ponderanda est in iis verbis, O descendentes legitimis, hic esse text. determinatum jam quaestione illam satis à Doctoribus altercatam, & in qua hinc inde aderant duæ communes contrariæ, an stante statuto, quod stantibus masculis filiiæ feminæ non succedant, si filii ij sint legitimati, filia femina legitima & naturalis excludatur, Curtius enim Junior. in consil. 153. communem dicit quod excludetur, Curtius autem Senior consilio. 73. contrariam quod non excludetur filia hæc, dicit communem: Decius tamen, in consil. 306. & Paulus Cast. consil. 24. quos refert Gozadinis, consil. 6. nu. 73. concordare has opiniones conatur, ut prima procedat quando filius fuit simpliciter & particulariter legitimatus, secunda vero quando plene legitimatus ad successione parentum cognatorum & agnatorum in omnibus & per omnia perinde ac si de legitimo matrimonio natus esset, Gallus tamen ille, qui scripsit consuetud. Parisien. Rubr. 1. §. 8. gloss. 1. n. 50. secundum Curtii Senioris secutus est amplians eam etiam si legitimatio non esset plena ut dictum est, & hanc ibidem dicit communem opinionem, & in addit. ad Alex. consil. 2. volu. 1. & hanc veritorem & magis communem testatur Villalobos in Erario com. opinio. littera S. n. 189. eos referens & Moli. de Primogeniis lib. 3. cap. 2. nu. 7. & eo libi cap. 5. n. 75. & Crassus hæc refert, recepta. senten. titu. de success. ab intest. quest. 19. nu. 12. & 13. & hæc in effectu ex text. nostro est approbata, nam cum per verbum Descendentes; loquatur, quod tam & masculos, quam feminas comprehendit, ex gloss. c. status, de here. in 6. in favorabilibus ut ibi, & notat Rebuffus, in l. 130. §. prater hæc, pagi. 966. in princ. ff. de verbor. signifi. & sic text. noster in feminis etiam loquitur, & descendentes legitimis existentibus non succedunt legitimati ex text. nostro, igitur dicta magis communis opinio Molinei & Curtii Senioris, rejecta distinctione & concordia Decii & sequacium tenenda est, & est nova & mea consideratio ad legem nostram, & quid operetur & legitimatio ad succedendum ex testamento & ab intestato absque præjudicio venientium ab intestato, vide Craff. ubi supra, numero 14.

Ibi, En la quinta parte, dum tamen non capiat in ea plura quam quilibet aliorum filiorum legitimorum capiat, quia si sunt sex ut quinque filii legitimi non capiet & totam quintam partem, sed æqualem cum quolibet legitimorum, ut per Telli. l. 9. Tauri, n. 27. & in hoc titulo remanet dictum, sive talis legitimetur per oblationem Curia, sive per principis rescriptum, secundum cum ibi hanc communem testantem opinionem: contra

quam considerationem hanc propono, ex quinta parte hac est adimplendum funus & legata gratiosa testamenti solvenda; sed si legitimatus si adfunt quinque filii legitimi aut plures non potest totam quintam partem capere, sed aequalis debet esse cum quolibet legitimorum, capiet minus quam quintam partem, si ex illa parte, quam tunc capiet, est funus adimplendum & testamentum, ergo & ipse minus capiet quam quilibet aliorum, & remanet in damno, quid tunc erit dicendum aut faciendum, & certe in hoc casu esset assignandum quintum & ex eo funeralia & testamentum adimplenda, & si iis adimpletis ex reliquo filius hic legitimatus plusquam quilibet aliorum legitimorum caperet, tunc esset servanda dicta communis opinio & ad aequalitatem reducendi omnes filii, ne legitimatus tunc plusquam quilibet legitimorum capiat: Sed an valeret conditio in legitimatione apposta, quod filius legitimatus succedat in quinta illa parte, & vel in minori, vel in nihilo secundum quod patri placuerit, in quo Suarez in l. quoniam in prioribus 12. limit. n. 4. pag. 196. inquit, quod sic, & allegat plures ita tenentes, & inquit quod plures consuluit & practicavit, & quod paucæ reperiantur legitimationes ubi non addit dicta clausula, quod legitimatus capiat id quod patri placuerit, & sequitur Ant. Gom. hic n. si. quia secundum eos ista non est legitimo, sed dispensatio, quæ potest fieri quoad quædam, ut late examinat Tellius hic n. 20. cum pluribus sequentibus, ubi tandem, n. 22. concludit, quod communis est opinio, quod etiam in hoc casu limitativo dicitur legitimo, & non dispensatio, quia legitimo & respicit statum personæ, à qua jus succedendi est separatim, & hoc secundum eundem Tell. ibi n. 24. dum tamen talis legitimo in filium naturalem sit concessa, ita ut qui legitimo sit filius naturalis, cum cuius matre pater contrahere poterat sine dispensatione, ita quod habeat qualitates ut naturalis dicatur, non vero sit ex tali matre, cum qua matrimonium pater contrahere non poterat sine dispensatione, in isto enim non erit nec dici poterit legitimo, sed dispensatio, & per consequens non succedet nisi in eo tantum, in quo dispensatum est ut succedat, prout post advertit etiam Matienço hio glo. 1. n. 2. plures referens idem tenentes, & effectus est maximus, secundum Tell. ubi supra n. 20. in si. quia si est dispensatio non equiparatur legitimo, neque legitimo prerogativa gaudet, & solum limitative succedet, & valebit limitatio talis in tali dispensatione apposta: Ex quibus noviter infero quod cum filius naturalis & idem spurius habitus ex concubitu, ex quo mater non incurrit poenam mortis, neque est habitus ex clerico in sacris vel monacho, sint hæredes manis tam ex testamento, quam ab intestato deficientibus descendentibus aut ascendentibus legitimis & naturalibus, si per matrem ipsam legitimo ex principis scripto, non poterit in legitimatione apponi limitatio aliqua successione & maternæ, & quantumvis apponetur, non præjudicabit sibi quin alia bona materna petere non possit, ex juris dispositione sibi competentia, imò & quod plus est quod quamvis filius talis legitimo consentiret, nisi renunciaret omnia alia bona & partem eorum præter & ultra contentam in legitimatione, &

renunciacionem hanc juramento vallaret, nihil sibi impediret, quin alia bona petere posset, eò quòd, ut dixi, filius hic necessarius est hæres matri decedenti sine descendibus aut ascendentibus legitimis, quod secus, ut diximus, est respectu patris cum etiam naturalis filius non sit et necessarius hæres, & per consequens limitatam legitimationem dari, pater petere posset & potest, imò & gravamen in ea apponere, secundum Tellium, ubi supra, & Matien. hic glo. 1. n. 6. quod intelligerem verum, prout isti Doctores loquuntur, quoties legitimo vel dispensatio conceditur limitative ut filius legitimatus patri succedat in quinto vel in ea parte in qua patri placuerit, tunc enim nimirum si & concessa legitimatione sic limitata possit pater in ea parte, quam virtute illius legitimationis filio huic donat aut relinquere possit etiam apponere gravamen, quod voluerit, cum in voluntate patris esset ei relinquere plus aut minus, secus vero si limitatio non conferretur in patris voluntate & beneplacito, sed simpliciter limitatio apponitur ut possit filio quintum relinquere, tunc enim post legitimationem sic concessam non possit pater gravamen in illo quinto filio huic naturali aut spurio apponere si ex vi legitimationis huius eidem quintum reliquit, & hoc est quod voluerunt Ant. Gom. Tom. 1. cap. 11. n. 28. & faciunt dicta per Suarez in l. quoniam amplia. 14. & in prædico. ad l. regiam, C. de inoff. dona. ubi in 12. limit. n. 5. vers. & presuppofita, dabitur de hoc, & tandem inquit quod ut omnis esset scrupulus, dicatur in legitimatione, quod legitimo ut possit succedere in quinto vel in eo minus quod patri placuerit & cum vinculis & conditionibus ipsi patri visis, & secundum hæc supra dicti Doctores non sunt sibi contrarii sed declarant optime & vere iudicio meo. Est tamen alia & non minus singularis questio in proposito, an filius iste legitimatus sine limitative & sine non habeat beneficium abstinendi, & in hoc est text. in Authen. qui. mo. nat. eff. sui. §. & quoniam. probans quod filius legitimatus per obligationem curiæ ita efficitur necessarius hæres patri in re illa, in qua instituitur per patrem, quod nullo modo habet beneficium abstinendi, & idem probat text. in l. quoniam desideria, C. de nat. liber. & commen. Roman. in l. necessarius ff. de acquir. her. Sed an idem sit in legitimo per principis scriptum est dubium. quia Roma. & Ang. relati per Suarez in dicta l. quoniam 10. amplia. num. 63. & 64. inquit quod idem sit, & sic insert idem Roman. teste Suarez ibi, quod cum filius naturalis per ingressum religionis legitimo, de quo in hac lege late diximus, quod iste legitimatus per religionis ingressum non habeat beneficium abstinendi, & sic dicunt idem Roman. & Ang. ubi supra, quod procedit dictus §. & quoniam. in omnimoda legitimatione, ita & in legitimo per subsequens matrimonium idem esset, in quo quidem articulo contrarium mihi videtur, ex eo quod dicit §. & quoniam. Solum procedit & loquitur in legitimo per obligationem Curie, secundum Baldum in cap. per tuas. de major. & d. prout alios tenere affirmat Jas. in l. 1. num. 30. & 31. C. quando non petat. par. & in legitimo per ingressum monasterii contra supra dictos tenet Alexand. relatus per Jason. ibi, quia id in favorem monasterii est inducendum, ergo in eius odium

odium retorqueri non debet, ita ut in vitium monasterium obligemus adire si nolit, item quia legitimo per subsequens matrimonium, imò & per scriptum obvenit iura suorum, & ut per nostrum Gutierrez, in §. sui. num. 174. Institut. de hered. qual. & sit. retinent privilegia secundum Anton. Gomez tom. 1. cap. 9. num. 12. & Tell. hic num. 2. & eund. Anton. Gomez hic num. 66. ergo sicut & sui, habebant jus abstinendi, prout patet ex dictis per Gutierrez, ubi supra num. 100. hanc magis communem dicentem in suis, & sic idem in dictis legitimatis per subsequens matrimonium, & per scriptum Principis, nam licet necessarii sint hæredes, ut per Tell. hic num. 3. & 4. habent beneficium abstinendi, & legitimo, quæ in favorem eorum fuit obventa, non est in odium retorquenda & eis esse damnosa, & ex iis & aliis istam contra Roman. & Ang. tenuit Suarez ubi supra maxima est enim, secundum Suarez, in ea l. quoniam 12. limit. pag. 194. col. 2. 47 differentia inter legitimum per obligationem & Curie, vel per scriptum principis, nam legitimo per scriptum habent legitimas successiones activæ, & passivæ, sicut & legitimus, deberetur eis legitima in bonis parentum, ut per Gutierrez ubi supra num. 175. & in l. nemo potest n. 335. ergo & idem beneficium abstinendi dabitur eis, sicut & legitimis, nam dispositum in uno ex correlativis & æquiparatis, in alio etiam dispositum censetur, quod secus in legitimo per obligationem Curie, quia ei à jure est denegatum dictum beneficium abstinendi, ut dictum est, quæ notanda sunt ad legem nostram, & deliberanda dum casus occurrerit.

Ibi. Ansi en succeder a los otros parentes. Ex iis verbis cessat questio illa, an legitimatus per principis scriptum succedat omnibus agnatis & cognatis, & quod succederet, fuit Bart. opinio, relata per Suarez in l. quoniam 12. limit. l. regio, num. 2. vers. præterea in tantum. pag. 194. quæ per text. nostrum in presenti expresse approbatur, & justiore opinione asserit ibi Suarez quod erat hæc Bart. & ut talis per text. nostrum in presenti approbatur, ubi & ipse Suarez inquit secus esse in legitimo per obligationem Curie, quia hic jam habet determinatum in quo debet succedere & ideo non sine mysterio lex nostra de legitimo per obligationem Curie mentionem non fecit, quasi voluerit adhuc remanere differentias inter hos legitimatos sine correctione iurum.

Ibi. Como en honras, y preminencias. Hic videtur text. expressus & clarus, determinans questionem illam satis alterearam tam per doctores externos quam nostros, num scilicet, legitimatus gaudeat patrius nobilitate & etiam quoad exemptionem tributorum & servitiorum regis, & sic, de pechar, y tributos, etiam si de nobilitate patris in legitimatione mentio non habeatur, in quo videbatur dicendum quod non, quia in legitimatione nihil fuit dictum de patrius nobilitate, quod si fuisset, aut non concessisset rex, aut saltem difficiliter concederet, & secundum Hostien. & Joan. And. in cap. fin. de sil. presbit. cum Papa dispensat cum aliquo genito ex nobili, debet in dispensatione mentio fieri de patrius nobilitate, quando & Papa si hoc fecisset, & intellexisset, redderetur difficilior ad dispensandum: Ex quo quidem Benedictus relatus per glof. rod. n. l. 4. tit. 3. par. 4. real. Argedo in Recopilacionem. Tom. III.

sumptis hoc, ut idem in legitimatione de aliquo facta diceretur, & quod in ea deberet fieri mentio de nobilitate patris, quod si mentio facta non esset, non gauderet dicta nobilitate quoad exemptionem contributionum regalium, quandoquidem redderetur propter hoc princeps difficilior in concedendo eam, vel non concederet, & unaqueque harum difficultatum impedit effectum legitimationis saltem quoad dictam exemptionem, eò quòd per surreptionem videtur adepta legitimo, argum. notatorum per Suarez allegatio. 12. versio. tertio, facti cum sequentibus fol. 149. in antiquis. Item & quia id ex quadam regia schedula videtur determinatum ab imperatore nostro Cærolo Quinto anno 1542. nulla regis senatoribus & cancellariis, qua est jam l. 12. tit. 2. lib. 6. infra, & ex simili lege, que dictam schedulam ampliat per Philippum Secundum, & dicti Caroli filium ac regem nostrum Hispaniarum edita, qua est 20. tit. 11. lib. 2. supra, quæ expresse probant præsertim illa l. 20. quod filii legitimi per principis scriptum nullo modo gaudent nobilitate parentum quoad tributum regiorum exemptionem, idque ampliat dicta l. 20. etiam si in dictis litteris legitimationis verbis expressis dicatur quòd tales legitimi sint legitimi, quantum quidem schedulæ, ac legum fundamento Covarr. in 4. cap. 8. §. 4. num. 4. partis 2. hanc opinionem tenuit & Otalora de nobilitate. 2. parte. 3. partis princip. c. 3. num. 4. ubi refert litteram dictæ schedule regis, & idem tenet glof. in l. 4. tit. 1. §. 5. partit. 4. glof. fin. ad fin. sic referens auditoribus regis semel scriptum, & missam dictam schedulam, & de jure communi etiam hæc erat verior & communior opinio, ut patet ex Otalora ubi supra vers. de legitimatis vero, & sic quoad hanc exemptionem contributionum & tributorum regi debitorum legem nostram in iis verbis correctam esse, prout & tenuit Villalobos in Antinomia juris civilis, & regii littera B. num. 5. tenuitque novissime concivis noster doctor Gutierrez, in repet. §. sui num. 189. in fine, pag. 231. Inst. de hered. qual. allegans ad hoc dictam schedulam pro lege 12. tit. 2. lib. 6. infra & d. l. 20. tit. 11. lib. 2. supra non advertens dictam l. 12. & sic schedulam illam, quam in prosecutione illius numeri 189. pro una parte allegavit, pro contraria ibidem allegasse, cum esset eademmet. & cum hæc post operis sui promulgationem communicarem impressorum in curia, vel calami lapsu id fuisset factum dixit, & sic credo fuisse, & ideo advertere tu debes ne decipiaris in schedula & lege illa 12. nam idem disponunt, & nihil aliud schedula disponebat, quam in lege illa dispositum nunc est, sed potius fuit transcripta in nostra recopilatione, ut omnibus nota esset, & per consequens legem nostram correctam esse in iis, ut scilicet talis legitimatus per scriptum principis quoad dictam tributorum regiorum exemptionem non gauderet parentis nobilitate, & sic filium naturalem, qui ea quoad hoc etiam gaudet, ut in hac lege dicemus esse pejoris conditionis si legitimo à Principe, quam si non legitimo: Ego tamen semper tenui & teneo legem nostram etiam hodie procedere & incorrectam esse quoad filium naturalem legitimatum ut gaudeat dicta parentis nobilitate quoad omnia indiscriminatum, quantumvis in legitimatione id non

fit concessum & expressum, idque ex text. nostro ad hoc expresso generaliter id disponente, & ex l. fur. tit. 22. lib. 4. fori, & ex d. l. q. tit. 15. parti. 4. nam si pater nobilis indistincte gaudet, idem & filius ejus legitimatus, cum nostra & dictæ leges disposuerint nobilitate patris sui debere gaudere, & referens, inest tamen relato cum omnibus qualitatibus suis & conditionibus, ex text. in l. si prior. ff. solu. matri. ad hoc notatum per Jaf. in l. qui sic stipulatur ff. de verbo. oblig. item quia si legitimatio in favorem legitimitati conceditur non est in ejus odium retorquenda, & legitimatus est ac vere legitimus, ut communem testatur Gutierrez, in d. §. sui, num. 165, ex quibus hanc opinionem tenuerunt Cisuentes hic, & Orosci. relati per ipsum Gutierrez ibidem num. 188. & nu. 189. in fine, refert practicum Monteroso, sic asserentem, asseritque ipsemet Gutierrez hanc esse communem receptamque sententiam, imo & verissimam ego reputo & tenendam in judicando & consulendo, & non obstant in contrarium adducta, & primo dictum illud Benedicæ, inferendo de dispensatione ad legitimacionem, quia est falsa illatio, cum legitimatio, que dicitur in filio naturali, differat multum a dispensatione, que dicitur in spuris filiis, ut apparet ex dictis in hac lege per nos, & per Matienço hic glos. 1. & per Covarru. in 4. parte. 2. cap. 8. §. 8. nu. 1. & §. 5. & sic secundum eum ibi num. 10. habens facultatem

48 † legitimandi non censetur habere dispensandi, & sic argumentum illud Benedicæ facilliter diluitur, neque obstat etiam dicta schedula regia pro l. 12. jam allegata & posita, & similis lex illa 20. † quoniam dimisso intellectu Oroscii olim præceptoris mei, relato per Gutierrez ubi supra nu. 180. versi. ex quibus, dicitur quod illa schedula procedit quoad hanc tributorum exemptionem, quod est tenere primam opinionem & correctionem dictam, & dimisso intellectu licet vero, attenda littera antiqua dictæ schedule, assignato per Avenda. in dictionario verbo spurio, & verbo, hijo natural, & per Didacum Perez in l. 1. titulo 1. lib. 4. Ordina. & Diennas, in quadam additione, quam in fine regularium suarum apposuit ad regulam 69. & per Gutierrez ubi supra, scilicet quod dicta schedula loquebatur, in filiis legitimatis ex damnato coitu procreatis, ij enim non gaudebant dicta patris nobilitate quoad hanc exemptionem tributorum, & verus hic erat intellectus attenda littera antiqua relata per Dida. Perez ubi supra, & per Otaloram, ubi supra pag. 163. ibi. De Dañado, y pumible ayuntamiento. Cujus litteram aliter quam nunc scripta est inquit Matienço glo. 8. num. 8. retulisse Didac. Perez cum vere eam retulerit, verum quia hæc verba non referuntur in dictis legibus 12. & 20. supra relatis, sed potius inferuntur alia schedula relata per Otaloram ubi supra in pag. 162. col. 2. que illa verba non habebat, ideo ego novissime dictam schedulam & leges illas. 12. & 20. intelligi procedere ut non obtinent hanc secundam & nostram opinionem, quotiescunque ille, qui legitimitur ante legitimacionem non gaudere poterat patris nobilitate quoad dictam exemptionem tributorum; hic enim quantumvis legitimitur, etiam dicendo quod sit legitimus, non gaudebit dicta patris nobilitate quoad dictam tributorum exemptionem, secus verò si ante legitimacionem ea gaudere poterat

etiam quoad hoc, prout filius naturalis gaudet, ut infra dicemus, in tali enim non loquuntur dictæ leges & schedula regia, prout ex verbis ipsius schedulæ constabat. ibi. T deviam pagar antes que fuesen legitimados, & in d. l. 20. ibi. de que antes de las tales legitimaciones no veniendo las no podian ni devian gozar, & in d. l. 12. ibi. a que eran obligados y devian pagar ante que fuesen legitimados, junctis verbis præcedentibus, de qualesquier pechos, y servicios y contribuciones. Ecce igitur clarissime intellectum nostrum esse verissimum & sic dictam schedulam & dictas leges regias non obstat nostræ conclusioni, & si bene inspicitur sic voluit Covarr. ubi supra. Ex quibus omnibus resolutivè habes, duas aut tres conclusiones veras meo videri. Prima est, quod † filius legitimatus à principe qui ante legitimacionem non debebat gaudere patris nobilitate quoad tributorum & contributionum exemptionem neque post legitimacionem illa gaudebit, & sic procedit prima opinio & dictæ schedule & Regie legis 20. tit. 11. lib. 2. sup. & leg. 12. tit. 2. lib. 6. infra. & per eas sic declaratur generalitas legis nostræ. Secunda conclusio, est quod filius legitimatus, qui ante legitimacionem gaudebat nobilitate patris, etiam post legitimacionem exemptionem, prout est in filio naturali, & sic procedit secunda mea opinio, & dictæ leges fori & partituum pro ea pro me allegatæ, & lex nostra. Tertia vero conclusio fit quod filii legitimati, sive illi qui ante legitimacionem patris gaudere nobilitate poterant, sive illi, qui non poterant, gaudebunt patris nobilitate, primi qui poterant ea gaudere ante legitimacionem post eam indistincte & quoad omnia etiam post legitimacionem gaudebunt, secundi verò qui non poterant ante legitimacionem ea gaudere nobilitate, gaudebunt post legitimacionem quoad alia quam quoad tributorum & indicatorum exemptionem, hancque tertiam conclusionem colligo ex d. legibus 20. & 12. & schedula dicta. junctis nostra lege & dictis legibus fori & partituum in mea secunda opinione allegatis & tenet Covarr. d. 2. p. c. 8. §. 10. n. 4. & hoc ut in quantum possumus, correctiones legum evitemus, & una per alias declarantur, quantumvis huic tertiæ conclusioni adversentur Otalo. ubi supra versi. sed adhuc pag. 163. & Aven. & Didac. Perez relati & secuti per Matienço hic glos. 8. num. 4. qui quidem Matienço aliter voluit intelligere illam schedulam & leges partituum differentiam constituentes inter filium naturalem ex concubina domi retenta habitum, ab illo qui ex concubina non domi retenta habitus fuit, cum ista differentia sit sublata per leg. 6. sup. eo. nihil jam de is concubinis distinguendum ut filius naturalis dicatur prout non distinguendum in proposito, inquit Aven. in dictionario verbo, hijo natural. & Covarr. ubi supra. cap. 8. §. 4. num. 4. & gl. magna in fine leg. 1. tit. 11. parti. 7. & sic declarabis latè dicta per Tiraq. de nobilitate, cap. 15. num. 17. usque ad 22. an legitimatus gauderet patris nobilitate, & sic tertia nostra conclusio vera videtur cum Covarr. limitativè loquente, quiquid Otalora & sup. dicti senserint contrarium, eo quod secunda schedula relata per Otalora. d. pag. 163. jam est eadem cum prima, & in dictis legibus, 20. & 12. idem disponitur & eisdem verbis, in hac tamen tertiæ conclusione

elusione non deest scrupulus propter dictam leg. 20. tit. 11. lib. 2. sup. dum dicit, de hidalgua, ni de exempcion de pechos, ponderando dictionem illam hidalgua, que generalis est, & omnia comprehendit præsertim attentis verbis sequentibus, ni de exempcion de pechos, cum specialia hæc copulativè apposita non excludant generalia in illo verbo, hidalgua, comprehensa; & sic est dubia dicta tertia conclusio, & tenendum videtur cum Otalora & sequacibus, scilicet quod illi, qui ante legitimacionem nobilitate parentum non gaudebant, neque post legitimacionem gaudeant in aliqua re, neque in ulla præsentia & honore nisi expresse concedatur, etiam si dicatur, quod sint legitimi ex d. l. 20. Joan. est ampliativa dictæ l. 12. post hæc autem Joan. Garfia, de nobilitate. gl. 21. n. 32. meminit d. l. 20. & nullam de iis difficultatem proposuit cum esset ejus materia, & gauderem utique videre questionem hanc tactam per aliquem ex nostris ex professo & late, & cum allegatione nostratum legum & non sub silentio præterire ut fecit dictus Joannes Garfia, subterfugiens hæc difficultates, cum esset principalis ejus materia, & volens tenere contra dictas leges si bene inspicitur, maxime n. 40. Uterius in proposito dictæ schedule & legum 20. tit. 11. lib. 2. sup. & l. 12. tit. 2. lib. 6. infra, jam relatarum querit Otalora, ubi supra, num. 4. versi. adhuc tamen pag. 165. an earum decisiones comprehendant, & extendantur ad legitimaciones concessas à prædecessoribus imperatorum, vel tantum ab ipso imperatore & Regina Joanna ejus matre, & in contingencia facti in Regali Cancelleria obtentum & determinatum fuit, ad legitimaciones extendi prædecessorum. Sed an dictæ schedula & leges Regie habeant locum & procedent eo casu, quo virtute talis legitimacionis legitimatus & descendentes existissent in quasi possessione non confederandi per quadraginta annos & plures, & ipse Otalora in eodem n. 4. in pag. 166. versi. dubitatur, concludit verius esse quod nihil proderit hæc possessio quadraginta annorum, eo quod legitimatus est in mala fide quæ ex ipsa legitimacione apparet, & apparentia tituli contrarii inducit malam fidem & impedit omnem præscriptionem etiã immemorabilem, ut latè per Socinum. consil. 171. volum. 2. latissime Ripa in l. quominus. ff. de summi. & per relatos ab Otalora. ubi supra.

Et ut omnia in hoc perfecta habeas, questio num filius naturalis secundum terminos & formam legis prædictæ habitus & procreatus gaudeat legitimus † nobilitate etiam quoad hanc tributorum exemptionem, in quo non adest minor difficultas, quam in præcedentibus questionibus, & adfunt legum & scribentium contrarietates, ego tamen divino favente auxilio, nam sine ipso factum est nihil, reddam eam clarissimam, nam lex fin. tit. 13. p. 4. & l. 1. tit. 11. p. 7. & l. 2. in fine, tit. 21. parti. 4. expresse dicunt, quod ad patris nobilitatem admittitur naturalis filius. E contrario vero l. 3. tit. 15. p. 4. filium naturalem à patris & avi honoribus arceat, ita quod nihil congruum in hac contrarietate harum legum videtur responderi posse, quarum legum contrarietatem multo ante quam Didacus Perez scriberet. l. 1. tit. 1. lib. 4. Ord. col. 1326. cum tribus sequentibus, & Rojas de success. ab int. cap. 15. num. 20. cum sequentibus, ego consideraveram, & ad utram-

que partem cum relatione fundamentorum & autorum examinat Tiraquel, in tract. de nobilit. cap. 15. num. 10. usque ad 17. & contrarietate dictarum legum partituarum saltem in animo perpensa inquit noster Covar. in 4. 2. parti. cap. 8. §. 4. n. 4. ad fin. frequentiore esse sententiam quod filius tantum naturalis non gaudet nobilitate parentis, prout & tenet Oroscius in l. cum legitime in fine, ff. de statu hom. Glossator tamen Gregorius in l. 1. tit. 15. partita 4. inquit quod dispositio illius l. 3. tit. 15. partita 4. procedat quoad diffidendum, quod non satisfacit contrarietati l. 1. tit. 21. parti. 4. loquentis generaliter, nisi dicamus cum Oroscio, ubi supra quod forte quoad nobilitatem patris admittatur, à cæteris vero honoribus patris repellamus, & tandem indecimum reliquit ac si nihil dixisset, & sic etiam voluit Didac. Perez, ubi supra intelligere, ego tamen inter hæc leges hanc esse veram concordiam, & intellectum credo, scilicet quod dicta lex 3. tit. 15. parti. 4. arceat filios non legitimos ab honoribus patris procedat in filiis ex damnato coitu natis, qui quidem cum infucessibilibus patri sint tam ex testamento quam ab intestato ex l. 10. & 11. tit. 13. parti. 6. & l. 9. Tauri, que est 7. hujus tituli, merito si & ab honoribus & patris nobilitate arceantur, & quod in hoc casu loquatur dicta l. 3. part. 4. in iis verbis, E de mas no podrian heredar los bienes de los padres ni de los abuelos ni de los otros parientes que descienden dellos nisi como dizen las leyes que fahlen en esta raxon. Quæ quidem leges sunt dictæ l. 10. & 11. tit. 13. part. 6. sed filius naturalis bene heredit patri in totum ex testamento ex d. l. 11. tit. 13. part. 6. & l. 10. Tauri, que est l. 1. præcedens, & aliis fratribus agnatis, secundum l. fin. tit. 13. part. 6. Imò & ab intestato succedit patri in duabus uncis secundum l. 8. tit. eod. 13. & part. 6. ergo in vere naturalibus non potest loqui dicta l. 3. tit. 15. p. 4. sed tantum in natis ex damnato coitu, quod & clarius patet ex l. 4. sequente ejusdem tit. 15. part. 4. quæ in naturalibus loquitur & eos admittit ad honores patris & per consequens est omnino intelligendum l. 3. præcedentem non loqui in naturalibus, aliter enim superflua esset l. 4. quod non est dicendum nec conjecturandum, & sic d. l. 3. non obstat quam post hæc sic reperi intellectam per Menes. in l. naturalis, in prin. n. 10. juncto n. 11. & 12. ff. de pres. verb. & per Rojas de success. ab int. c. 15. in fine, cæteræ vero leges admittentes ad nobilitatem patris non legitimos, loquuntur quoad naturales filios ab ipsis legibus pro talibus habitos, & itidem attentè dispositione l. 9. supra isto titulo, quamvis non sit de concubina domi retenta, nam & ii naturales dicuntur ex d. l. 9. expressa, & ex dictis per Avenda. in dictionario verbo, hijo natural. & Tellium in d. l. 11. Tauri numero 2. & Covarr. ubi supra, & sic intrepide tenendum est, filium naturalem etiam quoad tributorum exemptionem gaudere nobilitate parentis, prout in expresso tenet Pala. Rubios in rubrica. §. 31. num. 4. & Duennas in reg. 69. in fin. & Tell. in d. l. 11. Tauri n. 2. & veriore & probabiliorem testatur Anton. Lara in princip. l. si quis à liberis n. 88. ff. de liber. agnoscent. & Didac. Perez ubi supra, & Covarr. ante eos in 4. 2. parte. c. 8. §. 4. n. 4. in fine, ubi ita in Granatensi prætorio judicatum esset, & tenet Menes. ubi supra, n. 10. & Villalpando in l. p.

22. tit. 1. part. 7. §. 42. n. 3. in fin. cum sequenti-
bus fol. 98. & sic in senatu supremo uti asserit Joan.
Garfia de expens. & melior. cap. 3. n. 25. in fine, &
sic in Pinciano uti audivisse, & glof. in l. tit. 11.
partit. 7. & iterum idem Meneles in l. cum acutif-
simi n. 32. C. de fideicom. adeo ut idem sit quamvis
pater esset tunc clericus minorum ordinum & be-
neficium Ecclesiasticum haberet, ut sapé dictum
est, vel esset de pinzocola tertii ordinis Franciscani
secundum glof. spiritus in l. 1. tit. 15. partit. 4.
vel de commendatariis trium militiarum ordinum,
ut in l. 11. Tauri que est præcedens diximus, &
per consequens tenendum est intrepide cum com-
muni nostrorum quod filius naturalis quoad omnia
gaudet nobilitate patris, ceteri vero filii non
legitimi, prout sunt filii clerici ordinis sacri, vel
monachi, aut monachæ, incestuosi, vel adul-
terini, vel ex conjugato & soluta habiti non gaud-
ent nobilitate dicta neque honoribus patris prout
in l. 7. hujus tit. credo dictum: quæ omnia nota-
bis quia nova, & singularia, & non sic conge-
lata videbis, & an ii naturales in majoratu succe-
dant alibi diximus & tradit Pelæz de majora. 2.
part. quest. 2. per totum ubi plures in propositum
questiones annectit. & Molin. de primogen. lib. 1.
cap. 4. num. 46. cum sequentibus, & glof. l. 32. tit.
9. part. 6. in glof. magna col. 6. in prime. versic. ad-
verte etiam circa prædicta. pro complemento ta-
men legis nostre solum restat in summa scire re-
quisita necessaria ad adipiscendam legitimatio-
nem. Quorum requisitorum primum est, quod
pater non valeat matrimonium contrahere cum
matre talis filii naturalis legitimandi, nisi principi
hoc expressum fuerit, ex Authen. qui. mo. nat. effi.
legit. 6. sit igitur licentia juncta glof. que addit. nisi
in subsidium, quod sequitur Bald. in c. illud nu-
mero 3. de præsum. Ang. consil. 17. & in Authen.
prætereæ C. de natural. lib. ubi attestatur propter
hunc defectum vidisse multos legitimatos elu-
sos, eo quod hujus qualitatis mentio facta non
fuit, idem Angel. in d. §. sit igitur, quem legit sub
§. si quis vero, numer. 10. ubi instruit advocatos
articulos faciendos contra legitimacionem quod
parentes poterant honeste contrahere, ut hoc
probato annulleret legitimatio, quod esse
notandum & digito alligandum inquit Jas. in
l. Gallus. §. & quid sit tantum. numer. 17. & ibi
Costa numero 96. & glof. l. 4. tit. 15. partit. 4. di-
cens non solere ad hoc adverti Telli. l. 12. Tauri
numer. 7. Duénas reg. 305. ampli. 16. Covar-
ru. in 4. parte. 2. cap. 8. numer. 5. & Molina
de primogeniis lib. 3. cap. 5. numer. 39. Secun-
do requiritur quod ad petitionem patris, &
cum consensu filii fiat legitimatio, ut in hac
diximus lege, vel ex contrario consensu legitima-
tio non fiat, nam altero renitente legitimatio non
habet effectum, ut in d. Authen. qui. mo. nat. effi.
legit. §. illud tamen à nobis versic. generaliter autem,
ita sentit Bald. consil. 17. lib. 4. & Tell. alios refe-
rens, in present. num. 9. quod requisitum intel-
lige esse verum quoad successiorem patris & alio-
rum agnatorum, quoad personam vero legitimi
ejusque dignitatem ac præminientias ac honores
nullus exigitur patris consensus, sed filii petitio
sufficit etiam patre contradicente, hoc enim ac-
cipit à rege & à plenitudine sue potestatis, quæ
non subjacet voluntati patris, neque de hoc pa-
ter conqueri potest, ita; Bald. & Telli. ubi supra

numero 10. & quis dicatur consensus sufficiens
Telli. ibidem numero 11. cum sequentibus optime
id declarat, & numero 15. late dilexit an scientia
patris absque ratificatione sufficiat, & tandem
numero 17. inquit æquorem & justiorum esse opi-
nionem quod sufficiat scientia dummodo detur
tempus sufficiens in medio in quo potuit pater
contradicere & non contradixit legitimacioni
huic, pro quo faciunt quæ diximus in l. 2. nume-
ro 2. tit. 1. lib. 1. supra, idque clarius erit verifi-
candum quoties ultra scientiam, etiam extraju-
dicialiter pater aliqua verba protulit, quantum-
cumque ad alium effectum, ex quibus deducatur
animus approbandi legitimacionem, puta vocan-
do eum filium legitimum, vel similia, ut inquit
ipsemet Telli in num. 18. hic tertio requiritur,
quod legitimetur subditus legitimanti principi, &
bona sint sub ejus territorio, ut per Oroscium &
in l. fin. numer. 7. ff. de jur. om. jud. col. 598. & Pe-
laez de major. 1. part. quest. 58. num. 10. fol. 206.
& Tell. hic num. 29. & 30. ubi n. 31. quærit an
filius clerici poterit à principe legitimari, quoad
successionem bonorum patris, & quidquid ipse
velit tenendum esse posse tam ad bona intuitu Ec-
clesiæ acquisita, quam patrimonialia, cum ex l.
fin. infra isto tit. in omnibus bonis succedatur cle-
rico per propinquos tam ex testamento quam ab
intestato, & sic vidi legitimaciones ad hoc, & fa-
ciunt dicta per Oroscium in eal. fin. num. 2. cum
sequentibus aliquibus. Quarto requiritur, quod si
secunda legitimatio impetratur, de prima faciat
mentionem, quæ limitata erat, aliàs nihil valet se-
cunda, ut l. 3. C. de Episc. audit. imo in c. veniens
de prescrip. ut per Paris. consil. 74. lib. 4. per totum,
& late per Telli. hic n. 42. Quinto & ultimo re-
quiritur quod pater impetrans legitimacionem de
filiis legitimis, si quos tunc habet mentionem fa-
ciat, aliàs nihil valet legitimatio, & subreptitia
est ex defectu voluntatis ut per Jas. in d. §. & quid
sit tantum num. 102. & Costam 2. part. num. 132.
Titaq. l. si unquam verbo donacione largitus n. 254.
C. de revoc. don. quorum tamen citatio & consen-
sus non requiritur si princeps de plenitudine po-
testatis & ex certa scientia id faciat ut per Costam
ibi num. 133. & sequentibus, licet injuste faciat,
ut in hac lege remanet dictum: agnatorum tamen,
imo & ascendentium cum ex l. 10. Tauri præteri-
ri possint per institutionem filii naturalis ex l. 10.
Tauri, nulla est facienda mentio, ut in hac lege
dictum est, etiam si Costa ubi supra num. 146.
aliud in ascendentibus velit, sed jure dicto nostro
regio attentio id non est necessarium etiam in ascen-
dentibus, in quibus ipse Costa dubitavit an esset
facienda mentio in dispensatione tamen omnino
est necessaria mentio non solum descendentium, sed
si quos pater habet, verum & si non habet, ag-
natorum, & ascendentium & aliorum venientium
ab intestato, secundum Anchara. & alios relatos
per Matiengo, hic in gloss. l. numero 18. ubi ipse
hanc communem testatur: Itidem erit facienda
dicta mentio, quoties filius etiam naturalis mor-
tuo patre petit legitimacionem à principe, aliter
enim erit subreptitia, secundum Jacob. de Vello-
viso, & alios relatos per Pelæz de major. 4. par-
te quest. 1. num. 33. & in hoc omnes conveniunt
teste Costa, in d. §. & quid sit tantum n. 174. pos-
set tamen, secundum eam ibi, id princeps con-
cedere si vellet non facta mentione venientium ab
intestato

intestato antequam esset hereditas adita per ipsos
venientes ab intestato, prout in hac lege remanet
dictum in glof. con los tales, secus verò si esset ha-
reditas adita, nam tunc esset mentio talis facien-
da in legitimacione, aliàs nihil valeret, & sic
habet legem satis declaratam & requisita legiti-
mationis cætera si volueris per legentes ordi-
narios videbis, Et an legitimato ad succedend-
um ex testamento detur jus contra testam-
entum, vide Covarr. lib. 4. var. capit. 21. per
totum.

IN LEGEM UNDECIMAM.

Heredes non vindicantes mortem defuncti alevoso
& injuste occisi intra quinque annos, puniuntur
in amissione hereditatis ab ipso defuncto relicta, &
fisco applicatur: dum tamen tales heredes sint masculi,
& ætatis perfectæ & constet de occisione præsentis, &
potentes sint heredes ad proseguendam vindictam.

SUMMARIUM.

- 1 Occidens inimicum suum à tergo gaudet immunitate Ecclesiæ.
- 2 A tergo, quando dicitur mors facta.
- 3 Lex. 1. C. de iis quibus ut indign. & lege 13. tit. 7. part. 6. declaratur.
- 4 Heredes possunt ingredi hereditatem occisi alevoso vel injuste antequam querelas proponant & num. 3.
- 5 Querelam per heredem occisi sufficit proponi intra quinque annos ab additione hereditatis, sed si quinque anni transierint absque querela perderet hereditatem ab iimitatur & n. 6. & 7. & 11.
- 6 Præstia querela intra quinque annos si heres se abstineat, non incurrit nostri text. penam.
- 7 Mina intelliguntur facte vindicandi se juris auctoritate non vero propria, & ibi an mina sufficiant ad toruram.
- 8 Si quis famulo dixerit non revertaris nisi sentiam aliquid de te, si inimicus domini mortuus reperitur an puniatur dominus.
- 9 Fisco regulariter applicatur id quod ab indigno auferitur, & ibi limitationes.
- 10 Minor in casu nostri text. excusatur ab ejus pena si non accusat mortem testatoris.
- 11 Effectus semel consecutus propter aliquam causam non cessat illa causa cessante.
- 12 Pia est lex nostra, & cultris honestatis dum mulieres ab ejus dispositione liberat.

BI. A TRAYCION O A TUERTO. Pondera dis-
junctivam illam, o, quæ operatur sufficere
alteram disjunctivam partem fuisse veram, ex l. ille
aut ille. ff. de reb. sub. & A traycion. Dicitur alevoso fieri, & quot modis fiat alevosia, vide quæ
diximus in l. 5. titulo. 2. lib. 1. supra numero 10. &
licet ibidem n. 11. dixerimus alevosum occisorem
esse illum ut non gaudet immunitate Ecclesiæ,
quia alium à tergo occidit inimicum suum etiam,
cautius tamen considerando & prudentius nunc
teneo talem occidentem inimicum suum etiam
à tergo ¶ gaudere Ecclesiæ immunitate, tum quia
in dubiis pro Ecclesiâ judicandum, tum etiam
quia nullo modo potest dici alevosus occisum,
quem antea inimicum occisor habebat, cum ille
deberet se præcavere & non esse incautus, satque
dicitur fuisse factum in rixa cum tam tempore

homicidii, quam antea aderat orta & formata &
cognita inimicitia inter occisum & occisorem;
neque in hoc casu loquitur neque procedit lex
10. tit. fin. lib. 8. infra prout eam in propositum
intelligit & declarat Burgos de Paz consil. 22. n. 17.
lib. 1. inquies in simili casu sic decisum fuisse in
regia cancellaria in gradu de fuerça, & jure op-
timo, & sic miratus sum valde quod in cancella-
ria anno 1587. contrarium in eodem grado de
fuerça decisum fuisset contra unum qui ab Eccle-
sia fuit abstractus, eo quod inimicum suum à ter-
go in facie vulneraverit, cum alevosiam non com-
miserit, imo quantumvis hæc esset alevosia non
erat facta animo occidendi, ideo nimirum si ad-
miracionem induxerit sententia hæc ipsi ut doc-
tiores & sapientiores & Domini melius considera-
verunt, dixi hæc, ut sciatur, quæ dicatur mors
alevosa, & quomodo intelligatur dicta lex 10. A
tergo vero dicitur facta * mors, quæ quamvis non
sit alevosa, est tamen injusta, prout colligitur ex
l. 15. tit. 8. partit. 7. juncto summario ejus per
glossatorem, ibi ab ipsa lege desumptum, hoc enim,
a tergo, & sic injuste fit, quod nulla juris ratione
naturalis aut civilis fit, ita quod si occisor occi-
dit defendendo se aggressorem illum, qui occiso-
rem gladio evaginato comminabatur, vel uxore
suam adulterabat, vel latronem nocturnum
se defendentem ne caperetur occidit, vel quia
casu mors fuit facta, tunc non dicitur injustus
occisor, ex l. 2. 3. 4. & 5. titulo 8. partit. 7.
& in similibus à jure dictis, & per consequens lex
nostra in alevoso, aut injusto occisore intelligen-
da est, ad declarationem, & restrictionem l. 1.
C. de iis qui ut indign. & l. 13. tit. 7. part. 6. versiculo,
mas si el testador, simpliciter probantes, heredes non
vindicanes mortem defuncti incurere penam
nostri textus; nam id verum, quoties mors alevosa
aut injusta fuit, secus aliàs, nam tunc sibi imputet
defunctus, neque est quod heredi imputetur & cum
lex nostra sit novior, hæc est servanda, & per eam
anteriores leges in hoc loquentes declarandæ, ut
& in glossa sequente videbimus: posthæc autem vi-
di Matiengo hic in glossa alium intellectum dictis
legibus præbentem, dicendo quod lex nostra nil
immutat à jure communi nam lex nostra, dicit
ipse, quod est intelligenda, quoties clam & oc-
culte quis occidit, veneno vel aliàs ita ut ejus
occisio sit occulta, ita quod in hac specie potest
heres impunire aperire tabulas testamenti & ha-
reditatem adire ex l. necessarios. §. fin. & l. propter
veneni. ff. ad Syllaniam. tenebunt tamen postea vin-
dicare intra quinque annos, ex d. l. 13. & quod à dic
scientiæ computatur quinque annos, sin autem
palam fuerit occisus, tabulas aperire, vel adire
non potest, donec necem vindicaverit, quod si
antea adiverit fisco, quæretur hereditas, ex l. here-
dem. ff. de iis qui ut indign. & ex d. l. 13. vers. la segun-
da, qui quidem intellectus ad l. nostram indis-
tincte & generaliter loquentem nimis suppletivus
& divinativus videtur, neque obstat lex nostra in
vers. si fuerit sabido quem fue el matador. Nam ver-
ba hæc, ad cursum quinque annorum referuntur,
non vero quoad hoc ut adire non possit, & tabu-
las aperire, nam eadem poterit; neque currunt
quinque anni etiam non vindicaverit necem de-
functi intra illos quinque annos usque dum aperi-
atur, & constet, quis fuerit occisor, & tunc
à manifestatione occisoris currunt anni, ita ut
N n quamvis

quamvis ante heres adierit, vel aperierit tabulas testamenti, non amittat hereditatem etiam si die occisionis usque ad diem manifestationis quinque & plus anni sint elapsi: sed si palam quis fuerit occisor, tunc statim possit heres adire & tabulas aperire antequam proponat querelam contra occisorem, dum tamen intra quinque annos eam opposuerit, & hoc est quod noviter lex nostra disposuit, & sic corrigitur dictam l. 13. partitaram in primo casu, & leges juris communitatis aliud disponentes, & approbatur opinio Azo. sic volentis ut cum refert *glos. stratos. in ead. l. 13.* & mitior quod de nostra lege non meminerit, & sic nunquam videri dubitari de contrario, imo potius videri heredes ingredi bona hereditaria, & postea fieri accusationem, & est secundum legem nostram clarum meo videri, & quod voluit noviter disponere in declarationem & restitutionem juris civilis, & partitaram.

Ibi. *Tos recibien.* Hic manifeste probatur posse heredes ingredi ac adire hereditatem defuncti iniuste & alevele occisi antequam querelam contra occisores proponant, etiam si scient & manifestum sit, quis fuerit occisor, & presens in loco occisor existerit, idque probatur ab ordine litterarum nostri textus, dum prius inquit, heredes bona hereditaria receperunt, & sequuntur postea illa verba. *Ta muerte no querellam.* Quasi sufficiat pro ut sufficit, post aditam hereditatem querelam proponere, & clarius probatur *ex l. 13. tit. 1. part. 7. in vers. mas si al testador.* Ibi. *Bien podria su heredero entrar la herencia, y despues fazer querella.* Et quamvis lex illa loquatur, quoties defunctus est occisus ab extraneis, idem tamen *ex lege nostra* dicendum est, etiam si familiaribus suis, & sic alevele iniuste & clam occisus fuerit si de occisione constat, & in hoc corrigitur illa lex 13. in prima causa *ibidem* postea quoties a familiaribus occidebatur, ut tunc si constabat de occisione non licebat sub poena amissionis hereditatem adire ante propositam querelam. Eodem etiam modo corrigitur lex illa 13. per nostram in secunda causa *ibi* proposita, scilicet si heres occisi aperiret prius testamentum quam querelam proponeret, nam in hoc casu idem quod in additione hereditatis dicendum est, praesertim, cum ut *glos. ab re. ibidem* dicit, etiam illa *lege 13. assenti* non sufficiebat apertura testamenti, sed etiam aditio hereditatis requirebatur, & ne mireris si correctionem inducamus ex lege nostra ad dictam legem partitaram & similes juris civilis, nam aliter lex nostra, quae noviter est sustineri non potest, neque declarari meo iudicio, & lex nostra, quae licitiam & subtilitatem restrictiva judicanda, est, aliter lites non evitaret nisi correctorie ad antiquas disposuisset.

Ibi. *No querellan.* Et sic sufficit intra quinque annos post aditam hereditatem currendos querelam proponere quamvis supplicium non sit iunctum in tempore illo quinque annorum, quod *ex lege nostra* clarissime probatur, & *ex illa l. 13. ut ibi notat glos. querella.* sive a familia si ve ab extraneis defunctus occisus fuerit ex lege nostra, quae ut in *glos. precedente* diximus indistincte procedit, & sic cessant dicta per Salyc. relatum per *glos. illam querella.* & per Matienço *hic in glos. per glos. numero 2. qui in numero 3. & 4. idem voluit, & Didacus Perez in glos. los recibien.* tit. 3. lib. 5. ordi. sed si intra illos quinque annos post aditam

hereditatem heres occisi querelam non proposuerit amittit hereditatem, & hac est regula nostri textus, quam quatuor modis limitat Matienço. d. *glos. 3. numero 5. cum sequentibus aliquibus & sumptis a glos. deve la perder.* in d. l. 13. titulo. 7. *partita 6.* primo nisi ab alio fuerit heres in accusando praeventus *ex l. foretem. C. de iis qui, ut ind. Secundo fallit in rustico ignaro, ex l. 3. §. si quis ignorans.* ff. ad *Syllam.* & *ex l. 13. versiculo, la segunda razon es.* tit. 7. *partita 6.* quod ego intellexerem si consulere peritiores non poruit, secus alias, ex dictis per nos in l. 2. numero 32. tit. 1. lib. 2. supra. 3. *glosa fin. in questione finali lib. 5. ordinam.* quarto si filius vult institutus heres ab occiso, nam iste non tenetur vindicare mortem defuncti secundum *glos. & Matienço, hic numero 7.* alias duas fallentias proposuit Matienço ipse n. 7. quas ut non necessarias ad nostram legem omitto eas: quinto ultra eos ego limito quoties de occisione non constaret, ex verbis nostri textus, in *versiculo e si fuere sabido.* Imo & debet esse praesens in terra illa, neque sufficeret unum sine alio, cum textus, noster copulative loquatur. Sexto limitatur ut non procedat quoties heres est minor 25. annorum, nam & iste excusatur, etiam si post perfectam aetatem non excusaverit, ut dicemus in hac lege in *glos. ead. cumplida.*

Ibi. *En cinco años.* Simile tempus determinavit lex illa 13. tit. 7. *partita 6.* quando extranei sunt occisores, idem tamen tempus dictum est per nos in hac lege dari, quamvis familiares occidant, & de iure nullum tempus erat statutum intra quod heres occisoris tenebatur querelare, secundum Antonium Gomez, *tom. 3. cap. 3. numero 53.* & nimirum quia de iure civili non ante debebat heres adire quam querelam proponeret contra extraneos occisores, & contra familiares antequam mors esset vindicata ut inquit *glos. supra. in d. l. 13. tit. 7. p. 6.* & cum lex nostra corexerit indistincte id de aedeunda hereditate ante querelam praesixit tempus quinque annorum intra quod post aditionem hereditatis esset querela proponenda, & hoc ne hereditas & sic defunctorum voluntates sint in pendenti: Et sic *ex lege nostra* currenti quinque anni ab adita hereditate, dum tamen constet quis fuerit occisus & sit praesens in patria, & heres non sit minor 25. annorum, ut inquit lex nostra & clare ea probatur, dum inquit prius hereditatem esse aditam, & post querelam intra quinque, & clarius *ex d. l. 13.* colligitur, sed si hereditas non est adita, non occurrunt quinque annos quod est hereditas jacens neque adest heres, sed si hereditate adita non constat quis fuerit occisor, tunc statim quod consistit & praesens fuerit in terra, incipient currere isti quinque anni.

Ibi. *Por querella.* Et sic ut dictum est, sufficit querelam proponere intra quinque annos post aditam hereditatem, etiam si intra illos non sit finitum iudicium, & alia similia iura allegat Ant. Gom. d. *tom. 3. c. 4. n. 53.* & per consequens colligitur *ex lege nostra* querela se contentante, quod etiam si praesentibus querela, heres ipse se a querela abstineat, non incurrit poenam nostri textus, praesertim cum etiam si heres se a querela abstineat, iudex officio & per mediam fiscalis personam, querelam ipsam persequitur

prosequitur vel novam propositam, ut supplicium occisori imponatur, & quia si concordare & transigere non liceret, corrigeretur lex, transigere & eius materia C. de transa. & l. 22. tit. 1. p. 7. quod addendum non est, & sic quotidie concordiae fiunt, sive ad sint probationes contra occisorem sive non, quidquid in hoc casu velit distinguere Did. Perez, *hic sub l. 1. tit. 3. lib. 5. ordina. pagin. 147. col. 1. in fine cum princ. sequentis.* & tenet expressius Ant. Gom. d. c. 3. tom. 3. n. 61. & qui possint querelas proponere & concordias facere *ibi n. 60. tractat.* & vide l. 14. tit. 4. p. 7. quod adeo verum est quod etiam sibi ipsi possit occisor facere pacem si heres est occisi, secundum Villalpando in *reperi. d. l. 2. 1. tit. p. 7. in 3. parte quest. 9. per totam.* non enim tenetur se deserre, secundum *glos. deve, in d. l. 13. tit. 7. p. 6.* neque privabitur tunc hereditate ut indignus, sed ex eo quod occidit, ut *ibi glos. & Jul. Clar. lib. 5. sentent. §. homicidiana. numero 22.*

Ibi. *De la justicia.* Nam & regulariter, si quis alicum minetur, intelligitur mediante juris auctoritate, non vero propria secundum *glos. ubi Bart. Paul. & scribentes in l. 1. C. de iis qui, ut indig. ex hoc Paul. ubi inferens,* quod si post minas occisus minatus reperitur non punietur minans, adeo ut neque ex illis minis, secundum Ange. *ibi* non possit minator condemnari neque ad torturam etiam si probetur folere minas exequi, quod sequitur Did. Perez in l. 11. glo. 2. *tit. 19. lib. 8. ord. pag. 368.* & Paulum sequitur additio. *Bar. in ea l. 1. C. de iis qui, ut indig. qui tamen additio, contra Angel. tenet facere indicium ad torturam, & sequitur idem Paul. n. 4. Corne. col. 1. Alex. & Jul. col. 2. in ea l. 1. idem Alex. in l. si quis mihi bona. §. sed si mandavero n. 16. ff. de acquirere here. Jul. in l. 1. n. 26. C. de ser. fangi. & hanc opinionem, hoc addito quod sit solutus minans exequi, tortura imponi possit, communem dixit Anania in c. 1. n. 7. ad medium de maled. & Marcus Anton. de iudiciis n. 183. & Clarus, lib. 5. sententia. §. fin. g. 2. 1. n. 37. & sequitur Antonio Gomez *tom. 3. cap. de tortura numero 11. in fine, & Oroscius in l. ut vim. n. 34. ff. de Just. & iure, & latè Hippoly. in praec. §. diligenter n. 85. cum aliis pluribus, & Abb. ubi plenè ejus additio, in c. scribam, de praesump. neque huic communi obstat l. 60. styli, quia illius usus apud nos est probandus eo quod est lex declaratoria legum fori, ut diximus in l. 3. titulo. 1. lib. 2. supra neque videri eam admittam usque nunc, etiam si in patria Julii Clari, ut ipse *ibi supra* testatur, non semper admittantur tot requisiti probari, sed sola probatione minatur & causa earum condemnatur ad torturam, quod est contra dictam communem, ideo communis est sequenda, quae tunc locum habet, quoties non constat de delinquente, secus vero si de eo constaret, nam tunc contra minantem nihil est agendum, ut dicit Doceto. testantur, maxime Clarus in d. n. 72. Et quid si quis dicat famulo non revertaris domum donec sentiam aliquid de te, cum dominus esset ab alio quod injuriatus, v. vide Bart. & Doct. in d. l. si quis mihi bona. §. fin. & addit. Abb. in c. ex literis. n. 3. de testi. spoli. Jul. d. l. 1. n. 26. cum 4. sequentibus C. de ser. fangi. Ant. Gom. *tom. 3. c. 3. n. 45.* Hippolyt. *consil. 3.* Caeop. *consil. crim. 34. Duennas reg. 303.***

Ibi. *Pierdan la herencia.* Idem disponebant leges antiquae. l. 1. c. de iis qui, ut ind. l. propter veneni. Azevedo in Recopilacionem: *Tom. III.*

ff. ad *Syllam.* l. 13. tit. 7. p. 6. & *ibi glos. deve* legem nostram allegat, & Anto. Gom. d. *tom. 3. c. 3. n. 53.* & limitationes ad hanc regulam supra ista lege posuimus in *glos. no querellam & praesertim* advertes ad nostri textus limitationes ut hanc amissionis poenam imponas, nam non sufficit quod sit heres & querelam non proposuerit intra quinquennium, sed etiam debet constare quis fuerit delinquens & quod sit in provincia illa, & quod heres vir sit & perfectae aetatis & potens ad prosequendam vindictam, ut expresse omnia haec requirit textus, noster, item & quod ab alio praeventus non sit, ut diximus in *prima limitatione in d. glos. no querellam.* Item excusatur si heres si accusavit & succubuit ob defectum probationis, secundum Anton. Gomez d. n. 53. *pro quo est l. 2. tit. 1. p. 7. & l. 15. tit. 7. p. 6.* alias ampliationes & limitationes ad hanc text. & ejus regulam, vide per Ber. Diaz, in *regula 319.*

Ibi. *Para la camera.* Idem probant iura in *glos. precedente* allegata, & habes hic text. quod applicari debet fisco regulariter id, quod ab indigno transfertur, & adde l. Papinianus. §. meminisse. ff. de inof. test. & *ibi per Paul. & l. qui contra & ibi Bal. C. de incest. nupti.* multi tamen casus sunt in quibus hoc non procedit, de quibus per text. in l. fin. & *ibi glos. tit. 7. p. 6. & glos. fin. in l. 3. tit. 5. lib. 3. fori.* & quinque modos quibus quis efficitur indignus persequatur Matienço *hic in glos. 3. per totam,* quos quia extra materiam nostram sunt, omitto eos, & quia per ipsum videbuntur.

Ibi. *Eaad. cumplida.* Scilicet major viginti quinque annorum ut in l. minoribus. C. de iis qui, ut indig. & l. 15. tit. 7. p. 6. & l. fin. tit. 9. lib. 3. fori. excusatur enim si talis minor propter imperfectam aetatem, notat *glos. deve in d. l. 13. tit. 7. p. 6.* & Anton. Gomez d. *tom. 3. c. 3. n. 53.* & Did. Perez in d. l. 1. tit. 3. lib. 5. ord. pag. 147. *verbo de ead. cumplida.* ubi isti duo ampliant nostram legem, ut etiam si talis minor efficitur perfectae aetatis non teneatur mortem accusare, & iure optimo, ex eo quod semel fuit liberatus propter minorem aetatem, & effectus semel consecutus a sui principio propter aliquam qualiteram existentem, non cessat illa causa cessante l. fin. in *in princ. C. unde lib. & alia quae allegat Did. Perez ubi supra & ex aliis pluribus similibus fundari poterat.*

Ibi. *Porones.* Iure civili erat aliter dispositum, *ex l. cum fratrem juncta supra* inscriptione, & in l. foretem. C. de iis qui, ut ind. & in hoc pliam vocavit legem nostram Ber. Diaz. d. *reg. 319. ampl. 1.* cum in foemini vindictam ac innatam vagandi cupidinem temperet atque pracludat, & in hoc correctorium juris ipse Ber. Diaz. *ibi & glos. deve, in d. l. 13. tit. 7. p. 6.* legem nostram constituunt in quocunque casu nulla adhibita distinctione, sit quis occisus ab extraneis, vel a familiaribus & bene, & ideo nimirum si & in omnibus aliis de quibus in progressu diximus esse correctorium, verum sit sic esse, cum si omnibus dictis correctorium non efficeretur, neque in hoc itidem esset, cum posset suppleri a juris dispositione, vel quod lex nostra procederet in casu in quo volens alii non esse correctorium, & nihilominus in hoc casu correctorium efficiunt indistincte ergo & in omnibus aliis per nos dictis correctorium esse. N n ij dicen pura

dicendum est, prout mihi videtur esse sub sanioris consilio & deliberatione.

Ibi, *Euere sabido*. Quia si ignoratur non est quid imputeatur heredi, ut in l. si ideo, & in l. cum fratre. C. de iis qui, ut ind. & est text. l. 1. §. tit. 7. part. 6. & ponderanda sunt verba hæc, quia non dicit lex nostra, *seyendo sabidor*, ut dixit l. 13. tit. 7. part. 6. ad considerandum, quod potest esse, quod hæres sciat quis fuerit occisor, & id probare non possit, & sic excusatur prout non excusaretur si adessent verba dicta l. partitæ, & sic non sine mysterio lex nostra iisce verbis locuta est, & hæc pro hac lege.

IN LEGEM DUODECIMAM.

Bona ab intestato morientium, nullis relictis descendentibus aut ascendentibus, aut transversalibus, Regi pertinent.

SUMMARIUM.

- 1 Majoratus bona de gradu in gradum usque ad millesimum & infinitum gradum deferuntur fisco excluso.
- 2 Uxor legitima morientis sine ullis propinquis excludit fiscum, & ibi. num. 3. an idem in marito, & ibi ampliat.
- 4 Lex 32. Tauri 6. tit. 4. sup. hoc libro declaratur.

Ibi, *Tuo ovire heredero*. Intellige usque ad decimum gradum, si bona libera & divisibilia sint, secundum text. in l. 6. tit. 13. p. 6. nam si majoratus essent subiecta * usque ad millesimum gradum, secundum gloss. in ead. l. 6. Sed quamvis lex nostra generalis sit, non censendum casus particulares excludere, & sic quamvis quis decedat sine ullis consanguineis cuiuscunque lateris aut gradus, si tamen reliquit uxorem legitimam, illa erit præferenda fisco, * ex l. 1. & *Aulho. præterea*, C. unde vir & uxor, & ex l. 6. in fin. tit. 13. p. 6. & l. 2. 3. in fine, tit. 11. partit. 4. & sic in simili lege huic nostre tenuit Montal. l. 3. tit. 5. lib. 3. fo. hic in margine nostri tex. allegata pro lege 13. corrupte allegata, quia non est novum leges priores per posteriores, & è contra intelligi & declarari, quicquid in contrarium in proposito nostre legis dicat Telli. in l. 32. Tauri. num. 4. & iterum in 3. p. l. 3. Tauri, nu. fin. quem post hæc multo, & dum cum reprobata habebam vidi reprobati per Matienço hic & eo non relato per Didac. Perez hic, sub l. 20. tit. 19. lib. 8. Ord. pag. 371. col. 2. & sequentibus, & quia lex nostra non loquitur per verbum denotans matrimonium, ut sic uxorem excludit censetur, sed per verbum, *todo hombre. o muger*, ut uxorem non excludat, & ita tenendum, etiam cum Tello transeat Olanus, in concordia Antinomiarum, littera V. n. 21. & iterum in correctione legum partitarum, in partita 6. numer. 118. & idem è contrario dici posset circa maritum, cum correlativorum eadem debeat esse ratio, & dispositum in uno ex correlativis, in alio etiam censetur dispositum, ut per Everard. in Arg. à correlativis, & quia vir & uxor una caro sunt. & sic in una & eadem carne idem censetur dispositum, & sic & quoad maritum idem est asserendum, ex dictis juribus, & ex l. 6.

tit. 13. p. 6. & idem erit, etiam si uxor non sit ducta ad domum viri, secundum Bald. d. l. 2. C. unde vir & uxor. sequitur Castillo in l. 16. Tauri, numero 51. vers. & bene; idem tamen quod in uxore esse quoad tutorem, & quoad ecclesiam, & quoad collegium Decurionum, & collegia fraternitatum testatur Didacus Perez hic. Sed adest nunc magna difficultas, nam nonne per illam l. 32. Tauri positam pro l. 6. tit. 4. de los testamentos, supra isto lib. præfertur anima fisco, si defunctus nullum heredem ex testamento, neque ab intestato, neque uxorem relinquit, ergo corrigitur noster text. vocans fiscum in defectum heredum dictorum, ut potest quia lex est antiquior lege illa 32. Tauri, prout voluit corrigi idem Telli. ibi d. n. 4. Ego tamen eorum contrarium teneo, imò quod non corrigatur, nam si corrigeretur, non infereretur in hac nova recopilatione, ubi superflua rescantur, vel in margine diceretur, prout in aliis dicitur, ideo dicendum est legem illam 32. Tauri 6. tit. 14. supra isto lib. loqui, cum non omnino defunctus decessit intestatus, sed cum alicui simpliciter dedit potestatem condendi testamentum pro eo, tunc enim si defunctus ille nullus habebat consanguineos, sed tantum uxorem relicta uxori quarta parte ex bonis mariti, omnia ejus alia bona debent pro sua anima expendi, cum tunc censendum sit animam suam fisco præferendam, quandoquidem testari pro eo voluit, lex verò nostra procedit, cum ab intestato nullo facto testamento, neque præstita alicui commissione illud faciendi, mortuaque est, tunc enim deficientibus consanguineis usque ad decimum gradum & uxore, fisco succedit, qui pro anima defuncti tenetur omnino expendere necessaria & solvere debita, sicut quilibet alius hæres tenetur, & hæc est vera concordia & literalis intellectus dictarum legum, à nemine quem usque nunc viderim consideratus. & constabit nullum adesse heredem per proclamata, ut inquit Didac. Perez, & Matienço hic, & Anton. Gomez. l. 8. Tauri in fin.

IN LEGEM DECIMAM TERTIAM.

In successione bonorum à clericis relictorum, etiam intuitu Ecclesie acquiritorum servetur eadem consuetudo, qua in aliis eorum bonis observatur.

SUMMARIUM.

- 1 Correptoria est hæc lex multorum jurium, & consuetudo ejus dictis juribus contraria.
- 2 Clerici an sint usuarii, an vero usufructuarii bonorum Ecclesiasticorum.
- 3 Lex nostra, quoad forum exterius, non quoad interius processit.
- 4 Clericus moriens sine consanguineis, cui fisco applicabuntur bona intuitu Ecclesie ab eo quaesita.

Ibi, *Costumbre muy antigua*. Contra jura tamen, ut utpote quia contra text. in capit. cum in officis, & in cap. qui amos, de testament. & contra l. 3. 4. 5. & 8. tit. 21. partita prima, cum eis concordantes, & contra l. 6. tit. 2. secundo supra libro primo & duodecimo, quaestione prima per so-

tam quaestione, & de penitio clericorum per totum, non permittitur Episcopis, neque clericis de rebus acquisitis intuitu beneficii & Ecclesie cui deferuntur, disponere, & id decreto sacri Concilii Tridentini de reformatione, sessio vigesima quinta, c. 1. expressè est innovatum & justum, in vers. omnino verò eis interdicunt, ne ex redditibus Ecclesie consanguineos, familiaresve suos augere studeant, cum & Apostolorum canones prohibeant, ne res Ecclesiasticas, quæ Dei sunt, consanguineis donent: sed si pauperes sint, iis, ut pauperibus distribuunt: eas autem non distrahant, neque dissipent illorum causa. Et juncto vers. Quæ vero de Episcopis dicta sunt, eadem non solum in quibuscunque beneficiis ecclesiastica, tam secularia quam regularia obrinentibus pro gradus sui conditione observari, sed ad sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinales pertinere decernit. Ecce igitur Decretum novum sacri Concilii in Spiritu sancto legitime congregati contra dictam consuetudinem. Nam si in consanguineos non permittit fructus Ecclesiasticos distribui, nisi consanguinei pauperes sint, & tunc moderatè, quanto minus licebit in profanos usus dissipare, & sic consuetudinem hanc, ut Ecclesie & canonicis inimicam corrupelam vocat gloss. magna ad fin. in l. 40. tit. 5. part. 1. Ex quibus juribus colligi potest clericos beneficiorum suorum fructibus usarios, non verò usufructuarios esse, ut tenet gloss. in d. c. cum in officis, & in d. c. quia nos, & in c. fin. de pecul. cleri. ubi Barbat. allegat viginti glossas similes, dicens esse communiter approbatas, & communem testatur Albertus Trocius de vero & perfecto clerico, 2. p. q. 51. n. 6. & sic inquit Archid. in cap. statutum, §. assessorem, de re script. in 6. num. 13. quod contrarium asserere est hæreticum in jure, & Rebuff. in tract. de pac. poss. n. 61. & magis communem testatur Probus ad monachum in capit. nemo deinceps. num. 36. cum sequi aliquibus, de elect. in 6. & sic non solum clericos peccare, sed & ad restitutionem malè consumptorum teneri asserunt dicti Doctores, & Archid. & Domi. in summa. 44. dist. per tex. ibi, (tibi è sacerdos de altari vivere, non luxuriari licet) & ita hoc probat Feli. in c. de quarta, num. 33. de præscr. & in c. pastulasti, de res. quem & sanctum Thom. & alios refert ad hoc Avend. resp. 19. n. 3. late Navar. de redditibus qn. 2. in antiquis, & habemus ultra dicta jura text. in l. 12. tit. 28. part. 3. iudicem bona ultra necessaria ad victum & vestitum, Dei esse, & in pios usus convertenda, contrarium tamen opinionem, imò quod sint usufructuarii, & sic ad restitutionem malè expensorum non teneantur, tenent gloss. in c. possessio, de rebus Eccles. gloss. in c. duo sunt genera, 12. qu. 1. gloss. in c. 3. de probatio. ubi Aret. dicit quod iste gloss. communiter tenentur, & Pali. Rub. in rubri. §. 66. num. 21. & Covar. in d. c. cum in officis, col. 4. inquit ita servare communem Ecclesie consuetudinem, & 12. fundamentis probat eam Bellamera in c. cum venerabilis, qu. 1. num. 43. de exceptis. & Villalobos, in arar. com. opin. littera C. n. 38. cum 3. seq. & communiter Doctores Hispaniæ & Franciæ, sic tenere asserit Matienço hic gl. 4. numero 2. ubi muner. 4. inquit valere hanc consuetudinem ex Avenda in Recopilationem. Tom. III.

quodam extravag. Joannis 23. suscepti; de elect. & veriorum esse & communiorum opinionem quod valeat talis consuetudo, & ibi carpit Gregorium Lupum setapulum facientem, & tandem consultit clericis, ne à consuetudine semper utantur, sed in vita fructus in pios usus erogent, quod saucè tutius esse, ipse Matienço in eodem num. 4. concludit, approbans scrupulum Gregorii, de quo antea irriserat; vides igitur tot contrarietates juris Doctorum & glossarum, reprobata distinctione aliquorum distinguuntur inter beneficia, administrationem vel non habentia, & de nostra lege meminit etiam Simancas de instrum. Cath. cap. 9. numero 90. quæ quoad sedandas seditiones processit, non verò ut conscientia clericorum securæ redderentur, ut inquit Navar. ubi supra, q. 13. num. 16. & sic quoad forum exterius, non verò quoad interius legem nostram procedere, neque reddere tutas conscientias clericorum, ut advertit Avend. ubi supra, & in prelato & clerico idem dixit Molina, de primog. lib. 2. cap. 10. num. 45. & 46. & 53. cum sequentibus, & patet quia lex nostra solum quoad succedendum clericis morientibus disponit, non verò an sit licitum, necne in conscientia uti fructibus beneficiorum ad libitum absque peccato & restitutione, nam ut inquit Additio. Capella Tolosa. 247. iudices temporales non curant de periculo animarum, & sic quod tutius est animæ tenere debemus, ut inquit gloss. magna in l. 53. tit. 6. part. 1. & in l. 40. in gloss. magna tit. 5. part. 1. & gloss. in pragmat. Sancti, in proemio, §. sed probador, verbo de formationes, rapinam committere dicit aliter facientes, & de ijs agitur etiam per Julium Clarum, lib. 3. sent. §. testamentum, quest. 27. per totam, quibus de causis in hac novissima septem aut plus opiniones posuit novissimè Episcopus Januensis D. Francisco Sarmiento, de redditibus ecclesiasticis, part. 2. cap. 1. cum sequentibus, quem post hæc vidi, & ipse & Navar. multa unus contra alium scripserunt, quæ cum dubia sint, & in tanta perplexitate posita, quid facient prelati aut clericus in tot periculis constituti, quibus nulla datur in conscientia securitas, quin mortaliter peccent, si in vita abutantur fructibus beneficiorum, si & in morte constituti idem faciunt testando, idè unusquisque provideat, & conscientie opinionem tutiorem eligant quocunque tempore, quæ est prima supra relata, prout & consultit Gregorius Lupus ubi supra, & Avend. & Matienço ubi supra, & Molina ubi supra, numero 58. ubi ultra eos inquit etiam stante hac consuetudine aliud citra conscientie discrimen fieri non posse, & sic hanc securiorem vocat, & à patribus & antiquis & sanctis approbatam, Ang. in 4. tit. de elemosyna, quest. 4. concl. 2. & quia, ut inquit Itali, teste Cosma Gamiel. & ejus Addition. in dict. pragmat. sancti. li. boni di le campani, ni le fiori, ni le grani; & hoc quia clerici dum de eis disponunt, majoratus constituentes, vel consanguineis divitibus reliquunt, abuntur sibi in conscientia permilla potestate, cum neque ad pias causas de talibus fructibus testari possint, secundum Molinam ubi supra num. 36. ex text. in cap. ad hæc, de testam. & cap. quia Joannes 12. quest. 5. & contrarium consuetudinem

nem *ibidem* corruptelam vocat, & hæc pro hac quaestione & declaratione consuetudinis nostræ legis.

Ibi, *Se succeda an illos*, per consanguineos clerici usque ad decimum gradum, sicut in laicis diximus in l. *precedente*, quid tamen si crearet clericus consanguineis, & applicabuntur bona ejus filio Episcopi, vel Regis, & gloss. *fin. in l. 6. tit. 13. part. 6.* inquit filio Episcopi applicari, ut in pios usus illos converterat, non verò

ut sibi appropriet, licet *Avenida. dist. respon. 19. numero 8.* dicat ex l. 53. *titul. 6. partit. 1.* tunc Ecclesiæ applicandos, concordantur tamen ex dictis per *Didac. Perez in lib. 20. tit. 19. lib. 8. Ordin. pag. 372. colum. 1.* ut prima opinio procedat quoties clericus non habet Ecclesiam, secunda verò si eam habeat propriam in titulum: Et hæc pro hac lege & pro isto prolixo titulo sufficiant, ut ad alia accedamus.

TITULUS

TITULUS NONUS

De las Ganancias entre marido

y muger.

Et quoniam hereditate adita bonorum relictorum per heredes defuncti divisio & partitio cum uxore petitur, in qua quidem divisione uxor dotalia bona & alia sibi competentia, inter qua lucralia sunt, petit, ideo post titulum precedentem, ubi de hereditatibus & divisione earum tractatur, subsequitur titulus hic noster utilis & practicabilis disponens qua lucralia dicantur, & quomodo dividenda & cum quo onere: De qua quidem materia fecit tractatum *Segura* in suis operibus, & *Suarez* in titulo De las Ganancias, foro legum, & tractavit *Pal.* in Rubr. §. 62. cum sex sequentibus, ubi ampliat & limitat, & *Covar.* Var. cap. 19. per totum, & *Caspan.* in conf. Burg. Rub. 4. §. 2. in tex. & acquæst. fol. 136. colum. 2. cum sequentibus aliquibus, ubi in numero 1. declarat quid veniat appellatione lucrorum horum, *Burgundia*, & alibi acquæstus nuncupati, de quo & per *Didacum Perez* in l. 1. titulo 4. lib. 5. *Ordin.* pag. 158. colum. 1. cum sequentibus, ubi declarant quid sit acquæstus hic, & in progressu hujus tituli videbimus latius, & per leges ejus clarissimè patet esse in summa, ea omnia que durante matrimonio maritus & uxor vel quilibet ex industria & labore acquiserunt.

IN LEGEM PRIMAM.

Bona relicta marito, aut uxore, aut ambobus mortuis lucralia, & sic communia presumuntur, nisi aliud probetur.

SUMMARIUM.

1. Jure antiquo omnia bona presumebantur mariti, hodie secus ex lege nostra.
2. Cordube lex nostra non usitatur, & ideo consuetudo illius loci probanda est, & ideo semper qui allegat bona non esse lucralia tenetur probare, & num. 3.

Ibi, *Que el derecho diga*, ut in l. *quintus*, ff. de donat. & in l. *etiam*, C. eo. tit. l. 2. ad fin. tit. 14. part. 3. quibus juribus probatur, res pænes uxorem mortuo marito & repertas præsumi esse

ipsum mariti, ut omnis sinistra suspicio contra mulierem cesset, si aliud diceretur, quæ jura ad hoc allegavit *Covar.* in cap. 1. num. 6. de testam. & *Pal.* Rub. in Rubr. de donat. inter. §. 60. num. 1. cum sequentibus, ubi quamplura similia adducit, quæ hic referre esset prolixum, præsertim cum ex lege nostra cessent, & tanquam lucrata & conquestus communia ipsius mariti & uxoris, dividuntur per medium inter heredes mariti & uxorem, vel inter heredes uxoris & maritum superstitem, vel inter amborum heredes uxore & marito mortuis, nam cum inter maritum & uxorem quedam societas contracta videatur universalis, ut in cap. cum societas, 27. quaestio. 2. latè per *Didac. Perez* in l. 1. titulo 4. de las ganancias, lib. 5. *Ord.* gloss. 1. nam maritus & uxor sunt socii divina & humane domus, ut l. adversus, C. de crimin. expil. ber. ut per *Pal.* Rub. ubi supra, §. 61. per totum, ubi *mun. fin.* declarat, non